

ARCHÍV

K MOCENSKEJ REPREZENTÁCII RODU ESTERHÁZY: POHREB PALATÍNA MIKULÁŠA ESTERHÁZYHO VO SVETLE POZVANÝCH HOSTÍ

DIANA DUCHOŇOVÁ – TIBOR MARTÍ

DUCHOŇOVÁ, Diana – MARTÍ, Tibor. On Power Presentation by the Esterházy family. The Funeral of Palatine Nicholas Esterházy in the Light of the Invited Guests. *Historický časopis*, 2021, 69, 1, pp. 147–184, Bratislava.

Palatine Nicholas Esterházy, one of the most important politicians of the Early Modern period, died on 11 September 1645. His funeral was held on 11 December 1645 at Trnava. We have well-known sources about the funeral of Nicholas Esterházy: the order giving the precise course of the funeral ceremony, the numerous people invited to attend, the correspondence with the Jesuit John Nádas on constructing a castrum doloris and so on. These are supplemented by a newly discovered source: a list of people invited to the funeral. It gives us a first view into the presentational customs of the Hungarian elite of the time, and tells us who apart from the important domestic guests, was invited to the funeral of the “First Man of the Kingdom of Hungary” from abroad. Funerals were an important opportunity for presentation, and the final farewell to the departed had to correspond to his social status.

Key words: Esterházy. Funeral. Aristocratic Presentation. Family Memory. Funeral Order. List of Mourners.

DOI: <https://doi.org/10.31577/histcaso.2021.69.1.7>

Dňa 11. septembra 1645 zomrel palatín Mikuláš Esterházy, jeden z najvýznamnejších politikov raného novoveku.¹ Jeho pohreb sa uskutočnil ešte v tom istom

1 Štúdia bola vypracovaná v rámci projektu VEGA č. 2/0086/20 *Administratíva raného novoveku v zrkadle štátnej, stoličnej, panskej a mestskej správy*, ktorý sa rieši na Historickom ústave v rokoch 2020 – 2023 a projektu APVV-17-0398 *Na ceste k modernej spoločnosti. Tri storočia novoveku*, ktorý sa rieši na Historickom ústave v rokoch 2018 – 2022 a za podpory Bolyai János Kutatói Ösztöndíj. Na prameň uverejnený v štúdiu nás upozornil Dr. András Péter Szabó (Historický ústav Maďarskej akadémie vied).

Bližšie pozri (výberovo): DUCHOŇOVÁ, Diana. *Palatín Mikuláš Esterházy: dvorská spoločnosť a aristokratická každodennosť*. Prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: Historický ústav SAV; VEDA, vydavateľstvo SAV, 2017, 558 s. ISBN 9788022416061; PÁLFFY, Géza.

roku, 11. decembra 1645 v Trnave.² V archívnych fondoch uhorských aristokratov sa nám zachovalo viac pohrebných poriadkov,³ avšak so zoznamom hostí sme doteraz neboli oboznámení. Spomínaný prameň umožňuje prvýkrát nahliadnúť do dobových reprezentatívnych zvyklostí uhorskej elity a zistiť, kto okrem domácich významných hostí bol pozvaný na pohreb „prvého človeka Uhorska“ zo zahraničia. Pohreby predstavovali totiž významný reprezentatívny prvok a posledná rozlúčka so zosnulým mala zodpovedať jeho spoločenskému postaveniu.

Der Aufstieg der Familiae Esterházy in die ungarische Aristokratie. In GÜRTLER, Wolfgang – KROPF, Rudolf (Hgg.). *Die Familie Esterházy im 17. und 18. Jahrhundert*. Wissenschaftliche Arbeiten aus dem Burgenland Band 128, 28. Schlaininger Gespräche. Eisenstadt: Amt der Burgenländischen Landesregierung, 2009, s. 13 – 46. ISBN 978384051718; HILLER, István. *Palatin Nikolaus Esterházy. Die ungarische Rolle in der Habsburgerdiplomatie 1625 bis 1645*. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 1992, 145 s. ISBN 3205054903; BERÉNYI, László. Három évtized nagytótüveg alatt. Esterházy Miklós fiatalsága. In *Turul*, 1999, 72, 1. – 2. füzet, s. 24 – 31. ISSN 1216-7258; BERÉNYI, László. „Domini de Salomon-Watha dicti Zerház de Genere Salomon. Der Ursprung der Familie Esterházy und ihre frühzeitliche Geschichte. In *Die Fürsten Esterházy: Magnaten, Diplomaten & Mäzene*. Burgenländische Forschungen. Eisenstadt: Amt der Burgenländ. Landesreg., 1995, s. 60 – 83. ISBN 3901517014; BITSKEY, István. Esterházy Miklós, a hitvitázó nádor. In KECSKEMÉTI, Gábor (szerk.). *Tarnai Andor-émlékkönyv*. Budapest: Universitas Könyvkiadó, 1996, s. 31 – 42. ISBN 9638549440; CSAPODI, Csaba. *Esterházy Miklós*. Budapest: Franklin-Társulat nyomdája, 1942; KOVÁCS, József László. Esterházy Miklós udvara és a nyugat-magyarországi reneszánsz. In VÁRKONYI R., Ágnes (szerk.). *A Magyar reneszánsz udvari kultúra*. Budapest: Gondolat Kiadó, 1987, s. 176 – 189 a i. ISBN 9632817966.

- 2 ESTERHÁZY, Pál. *Mars Hungaricus*. Szerk. Gábor Hausner. Budapest: Zrínyi könyvtár, 1989, s. 310. ISBN 963-327-026-X; DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 451-452.
- 3 SZERÉMI, György [ODESCALCHI, Artúr]. Thurzó György nádor temetése. In *Századok*, 1876, X., s. 425 – 428; HORN, Ildikó. Ismeretlen temetési rendtartások a 16–17. századból. In *Irodalomtörténeti Közlemények*, 1998, CII., s. 762 – 763, 767 – 772. ISSN 0021-1486; JEDLICSKA, Pál. *Adatok erdódi báró Pálffy Miklós életrajza és korához 1552–1600*. Eger: Érseki Lyceumi Ny., 1897, s. 733 – 736; SZERÉMI, György [ODESCALCHI, Artúr]. Gr. Forgách Miklós kassai főkapitány temetésének rendi, 1636. In *Századok*, 1875, IX., s. 276 – 278; novšie vydanie Bez uvedenia autora. Magyar főrangúak temetkezési szertartása a XVII-ik században. In *Történelmi Tár*, 1894, XVII., s. 738 – 744; Bez uvedenia autora. Rákóczy György temetése. In *Történelmi Tár*, 1880, 3, s. 582 – 584; THALY, Kálmán. „Méltóságos Fejedelem Rákóczy Ferenc Kegyelmes Urunk ő Nagysága Temetésének rendi“. In *Századok*, 1873, VII., s. 679 – 685; SZERÉMI, [SZILÁGYI, Sándor]. Bosnyák Tamás s Fánchy Gáspár és György temetési szertartásai, 1634 és 1642. In *Századok*, 1875, IX., s. 414 – 418; novšie vydanie Bez uvedenia autora. Magyar főrangúak temetkezési szertartása a XVII-ik században. In *Történelmi Tár*, 1894, XVII., s. 738 – 744; zo ženských pohrebov: MERÉNYI, Lajos. Nyári Krisztina temetése 1641-ben. In *Történelmi Tár*, 1902, XXV., s. 131 – 136; SZÁDECZKY, Lajos. Az Apafiak sírboltja és hamvai. In *Századok*, 1905, XLIII, s. 276 – 280; novšie vydanie HEMER, János. *Bornemisza Anna megbűvöltetése. Boszorkányok Erdély politikai küzdelmeiben 1678–1688*. Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 21. Budapest; Szeged: MTA Könyvtár, 1988, s. 284 – 287. a i. ISBN 9634816460.

Smrť a pohreby boli v dejinách spojené s pripomínaním predkov a utváraním rodovej pamäti. Pohrebná ceremónia mala byť odplatom zo strany potomkov za nadobudnutie života, majetku, cnosti a slávy. Každý mocenský vzťah mal teda formu daru a daru na oplátku. Usporiadanie pohrebnej slávnosti predstavoval jedinečný spôsob, ako bolo možné ovplyvniť kolektívnu pamäť ľudí, a tým vytvoriť ďalšiu časť rodinnej histórie.⁴

V posledných desaťročiach bolo o pohreboch členov rodu Esterházy v 17. storočí vypublikovaných viacero cenných prameňov a aj vďaka ďalším výskumom sú nám dobre známe mnohé podrobnosti a rekvizity ich poslednej rozlúčky.⁵ K pohrebom sa nám zachovali rôznorodé a početné pramene: umenovedným výskumom hmotných predmetov obradu sa zrekonštruoval proces starostlivo pripravovaného obradu a okrem iného odhalil vznik palatínskeho *castrum doloris* (pozadie objednávky a mnohé dôležité detaily pohrebu).⁶ Historický výskum zaoberajúci sa touto problematikou v maďarskom jazyku sa spočiatku zameriaval predovšetkým na pohreb Esterházyovcov padlých v bitke pri Vozokanoch v roku 1652 v Trnave.⁷ Trnavský obrad štyroch Esterházyovcov, ktorého známe

-
- 4 DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 453. Vzťah k smrti a zomieraniu bol v ranonovovekej spoločnosti úplne iný ako dnes. K téme bližšie pozri (výberovo): BAUER, Franz J. Von Tod und Bestattung in alter und neuer Zeit. In *Historische Zeitschrift*, 1992, Bd. 254, Heft. 1, s. 1 – 31. ISSN 0018-2613; VAN DÜLMEN, Richard. *Kultura a každodenný život v raném novověku (16. – 18. století)*. I.zv. Praha: Argo, 1999, s. 224. ISBN 8072038133; ARIÉS, Philippe. *Dějiny smrti. II. svazok*. Praha: Argo, 2000, s. 22. ISBN 9788025732519; MUIR, Edward. *Ritual in Early Modern Europe*. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2005, s. 40. ISBN 9780521602402; KRÁL, Petr. *Smrt a pohřby české šlechty na počátku novověku*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2004, s. 44 – 45. ISBN 8070406976; ARIÉS, Philippe. *Dějiny smrti. I. svazok*. Praha: Argo, 2000, kapitola *Ochočená smrt*, s. 17 – 47. ISBN 8072032860; HAWLIK, van der Water Magdalena. *Der schöne Tod. Zeremonialstrukturen des Wiener Hofes bei Tod und Begräbnis 1640–1740*. Wien; Freiburg; Basel: Herder, 1989, 211 s. ISBN 3210249458; SZABÓ, Péter. *A végtisztesség. A főúri gyászszertartás mint látvány*. Budapest: Magvető, 1989, 155 s. ISBN 963141440X, 9789631414400.
- 5 VISKOLCZ, Noémi. Az Esterházyak temetkezéseiről a 17. században. In *Művészettörténeti értesítő*, 2009, 58, 2, s. 245 – 270. ISSN 0027-5247.
- 6 VISKOLCZ, Noémi. „az Szegeny Urnak és az Nagysagos familianak örök emlékezetire“: Esterházy Miklós nádor *castrum doloris*ának történetéhez. In *Lymbus*. Budapest: Magyar-ságtudományi Forrásközlemények, 2006, s. 31 – 39. ISSN 0865-0632.
- 7 Ladislav Esterházy, František Esterházy, Tomáš Esterházy, Gašpar Esterházy. O bitke pri Vozokanoch, ktorá sa odohrala 26. augusta 1652: BERÉNYI, László. A vezekényi csata. In *Turul*, 2001, 74, 1 – 2., s. 21 – 31. ISSN 1216-7258; J. ÚJVÁRY, Zsuzsanna. „De valamíg ez világ fennáll, mindennek szép koronája fennáll“ A vezekényi csata és Esterházy László halála. In *Hadtörténelmi Közlemények*, 2006, 119, 4, s. 943 – 972. HU ISSN 0017-6540; LOTHAR, Höbelt. „Friedliche Koexistenz – unfriedliche Grenze: der Hintergrund der Schlacht von Vezekény 1652“. In *Burgenländisches Heimatblätter*, 2012, 73, 1, s. 1 – 34. ISSN 1018-6107; BERÉNYI, László. *Esterházyak: egy ezeréves család története*. Fertőd: EKKF, 2014, s. 377 – 417. ISBN 9789638840547.

vyobrazenie sa nachádza v zbierkach na hrade Forchtenstein, skúmali z hľadiska reprezentácie rodu Esterházy.⁸ Texty kázni, ktoré boli kázané členom rodiny, boli niekoľkokrát analyzované literárnohistorickým výskumom.⁹ Naposledy sa naše poznatky rozšírili o sebareprezentáciu Esterházyovcov i o poznanie rodinnej histórie pri výskume systémov symbolov a motívov, respektíve o bohatú tradíciu historickej pamäte v prípade rodu Esterházy.¹⁰

O pohrebe Mikuláša Esterházyho sme teda mali k dispozícii doteraz známe pramene, ako poriadok (*ordó*), ktorý zachytil presný priebeh pohrebného obradu, početné pozvania na pohreb i korešpondenciu s jezuitom Jánom Nádasym na výrobu *castrum doloris* atď. Teraz ich dopĺňa novoobjavený prameň, zoznam osôb pozvaných na pohreb palatína Mikuláša Esterházyho. No najprv by sme chceli upozorniť na význam dvoch typov prameňov, ktoré navzájom súvisia a umožňujú porovnať výskumy v strednej Európe: rôzne pozvánky,¹¹ ako aj zoznamy s menami pozvaných osôb.

Pojem aristokratickej (mocenskej) reprezentácie a jej pramene

Ranonovoveká aristokratická reprezentácia a jej rôzne formy prejavu sú už dlho jednou z najdôležitejších oblastí výskumu v dejinách stredoeurópskej aristokracie.¹² Najviac spracovaní o nástrojoch (písaných, hmotných a vizuálnych) spo-

-
- 8 SZABÓ, ref. 4; J. ÚJVÁRY, Zsuzsanna. Esterházy László temetési költsége. In MACZÁK, Ibolya (Szerk.). „*Fényes palotákban, ékes kőfalokban*“: tanulmányok az Esterházy családról. Budapest: WZ Könyvek, 2009, s. 9 – 23. ISBN 9789638787750.
- 9 KECSKEMÉTI, Gábor (Kiad.). *Magyar nyelvű halotti beszédek a XVII. századból*. Budapest: MTA ITI, 1988. ISBN 9637602240, 9789637602245. Bibliografiu smútočných rečí Esterházyovcov spísala MACZÁK, Ibolya. Az Esterházyak felett mondott gyászbeszédek bibliográfiája. In MACZÁK, ref. 8, s. 137 – 140.
- 10 DÉRI, Eszter. Genealógia és nemzetségkönyv az Esterházyakhoz kapcsolódó halotti beszédekben. In GESZTELYI, Hermína – GÖRÖG, Dániel – MARÓTHY, Szilvia (Szerk.). *Szöveg, hordozó, közösség: Olvasóközösség és közösségi olvasmányok a régi magyar irodalomban. Fiatalok konferenciája 2015*. Budapest: reciti, 2016, s. 167 – 180. ISBN 9786155478246.
- 11 Výsledky viacstranného výskumu pozvánok pripravených pri príležitosti dôležitých životných udalostí aristokracie (krst, manželstvo a pohreb) priniesli doteraz najpozoruhodnejšie výsledky (v maďarskej historiografii) v systematickom výskume svadobných pozvánok. SZABÓ, András Péter. Menyegzőtől mennyegzőig. Gondolatok a házasságkötési szokásrend magyarországi fejlődéséről. In *Századok*, 2010, 144, 5., s. 1027 – 1084. ISSN 0039-8098.
- 12 Zo zahraničnej literatúry, ktorá sa zaoberá touto témou, poukazujeme iba na tie diela, ktoré sú zo stredoeurópskeho hľadiska najdôležitejšie: HELMUTH, Feigl (Hg.). *Adel im Wandel. Politik, Kultur, Konfession 1500–1700*. Wien: Selbstverl. d. NÖ Inst. für Landeskunde, 1991. ISBN 9783854600190; MAŤA, Petr. *Svět české aristokracie (1500–1700)*. Praha: Lidové Noviny, 2004, 1060 s. ISBN 8071063126; WINKELBAUER, Thomas – FAZEKAS, István – SCHEUTZ, Martin – SZABÓ, Csaba (Hgg.). *Frühneuezeitforschung in der Habsburgermonarchie: Adel und Wiener Hof – Konfessionalisierung – Siebenbürgen*. Publikationen der Ungarischen Geschichtsforschung in Wien 7. Wien; Budapest: Collegium Hungaricum, 2013.

medzi šľachtických rodín aristokratickej reprezentácie máme k dispozícii práve z rodu Esterházy.¹³

Jednou z foriem reprezentácie aristokracie bolo vytváranie genealógií (hoci aj fiktívnych), ktoré mali poukazovať na starobylosť rodu.¹⁴ Na posmrtných erboch sa symbolmi znázorňovali medzníky osobnej kariéry, hodnosť, vojenské zásluhy a cnosti zosnulých.¹⁵ Postavenie, hodnosť a počet pozvaných hostí na pohreb tiež prispievali k demonštrovaniu postavenia rodu v spoločnosti. V prípade členov rodu Esterházy umožňujú obzvlášť bohaté zdroje obrazových a písaných prameňov skúmanie mocenskej reprezentácie rodu.¹⁶

ISBN 9786155389047; KELLER, Katrin – MAŤA, Petr – SCHEUTZ, Martin (Hgg.). *Adel und Religion in der frühneuzeitlichen Habsburgermonarchie*. Wien; Köln; Weimar: Böhlau, 2017 (Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung Bd. 6). ISBN 9783205203902.

- 13 Niekoľko vybraných publikácií k téme: PERSCHY, Jakob Michael (Hg.). *Bollwerk Forchtenstein*. Eisenstadt: Amt der Burgenländischen Landesregierung, Abt. XII/2, 1993, Sonderband 11, ZDB-ID 1448585-0; PERSCHY, Jakob Michael – PRICKLER, Harald (Hgg.). *Die Fürsten Esterházy: Magnaten, Diplomaten und Mäzene*. Eisenstadt: Amt der Burgenländischen Landesregierung, 1995 (Burgenländische Forschungen, SB XVI). ISBN 3901517014; GALAVICS, Géza. Die frühen Porträts der Familie Esterházy – Typen, Funktion, Bedeutung – eine Auswahl. In KROPF, Rudolf – SCHLAG, Gerald (Hgg.). *Adelige Hofhaltung im österreichisch-ungarischen Grenzraum. Vom Ende des 16. bis zum Anfang des 19. Jahrhunderts*. Eisenstadt: Burgenländisches Landesmuseum Eisenstadt; Amt der Burgenländischen Landesregierung (Abt. XII/1), 1998, s. 105 – 125. ISBN 3854051357; SZILÁGYI, András (Ed.). *Hungary's heritage: princeley treasures from the Esterházy Collection from the Museum of Applied Arts and the Hungarian National Museum, Budapest*. London: Holberton, 2004. ISBN 1903470250 9781903470251; GÜRTLER, Wolfgang – KRENN, Martin (Hgg.). *Die Familie Esterházy im 17. und 18. Jahrhundert*. Eisenstadt: Amt der Burgenländischen Landesregierung (Abt. VII); Landesmuseum, 2009. ISBN 3854051719, 9783854051718.
- 14 Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest (ďalej MNL OL), P 125 Esterházy Pál nádor iratai, IV. Vegyes iratok, mikrofilm č. 4 751, 52. csomó, Leltárak és összeírások Pál nádor levéltáráról, képtáráról, ékszerairól, berendezési tárgyairól s idegenek ingóságairól (1652–1705); FAZEKAS, István. Esterházy Pál nádor és a családtörténet. In *Századok*, 2009, 143, 4, s. 905 – 907. ISSN 0039-8098; BERÉNYI, László. Domini de Salomon-Watha dicti Zerház de Genere Salomon. Der Ursprung der Familie Esterházy und ihre frühzeitliche Geschichte. In PERSCHY, Jakob – PRICKLER, Harald (Hgg.). *Die Fürsten Esterházy. Magnaten, Diplomaten & Mäzene*. Eisenstadt; Wien: Amt der Burgenländischen Landesregierung, Abteilung XII/2 (Landesarchiv und Bibliothek), 1995 (Ausstellungskatalog), s. 20. ISBN 3901517014.
- 15 PANDULA, Attila. Halotti epitáfium címerek a Felvidéken. In KOLLEGA, Tarsoly István – KOVÁCS, Eleonóra – VITEK, Gábor (Szerk.). *Genealógia 3*. Budapest: Tarsoly, 2015, s. 123 – 138. ISBN 9789639570665.
- 16 K rodovej pamäti BŮŽEK, Václav – KRÁL, Pavel (edd.). *Paměť urozenosti*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 233 s. ISBN 9788071069287; MAŤA, ref. 12, s. 88 – 109; KOLDINSKÁ, Marie. *Každodennost renesančního aristokrata*. Praha; Litomyšl: Mladá fronta, 2001, s. 5 – 7. ISBN 8071856398; RÖSENER, Werner (Hg.). *Adelige und bürgerliche*

Zoznam osôb pozvaných na pohreb Mikulása Esterházyho na rozdiel napríklad od pohrebnej kázne, ktorá vyšla tlačou, je v prvom rade bohatým zdrojom prvkov a symbolov osobnej i rodinnej reprezentácie. Umožňuje tak uskutočniť výskum mocenskej reprezentácie palatína, ako i mocenskej (spoločenskej) reprezentácie zosnulej osoby a jej rodiny.

Prameň, najmä jeho časť menujúca uhorské cirkevné a svetské stavy, sa podobá najmä na dobové pozvánky na zasadnutie krajinského snemu. Dokonca sa dá predpokladať, že väčšina ľudí zo zoznamu bola oficiálne pozvaná aj na, krátko po palatínovom pohrebe zasadajúci, uhorský snem v roku 1646/1647.¹⁷ V skutočnosti bola teda na pohreb pozvaná (približne) celá (uhorská) politická elita, no na rozdiel od krajinského snemu bola na pohreb pozvaná aj viedenská elita habsburskej monarchie a najdôležitejší členovia habsburskej dvorskej aristokracie.

Tým, že pohreby predstavovali významný reprezentatívny prvok, posledná rozlúčka so zosnulým mala zodpovedať jeho spoločenskému postaveniu, čo si vyžadovalo zdĺhavé prípravy. Prostí ľudia pochovali nebožtíka čo najskôr v priebehu troch dní, no v aristokratickom prostredí prebiehal pohreb aj niekoľko mesiacov po smrti. Pri mužoch trval tento interval zväčša tri mesiace, pri ženách išlo o rozdielne dlhý čas, avšak záviselo to skôr od konkrétnej situácie.¹⁸

Po stanovení termínu pohrebu nová hlava rodiny rozposlala rodinným príbuzným, známym a blízkemu okoliu pozvánky na pohreb. Širšia verejnosť sa o smrti aristokrata dozvedela zo smútočných tlačí, ktoré sa pri príležitosti pohrebu dali vyhotoviť na objednávku básnikom alebo vzdelancom.¹⁹ U Esterházyovcov ich autormi boli jezuitskí kňazi. Autorom Mikulášovej smútočnej reči (*Oratio funebris...*), ktorá vyšla vo Viedni 11. decembra 1645, bol Štefan Kerestes.²⁰ Na starosť dostal tiež objednanie vyhotovenia medirytiny *Castra doloris* a jej vytlačenie.²¹ Autorom pohrebnej reči štyroch Esterházyovcov padlých v bitke pri

Erinnerungskulturen des Spätmittelalters und der Frühen Neuzeit. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2000. ISBN 3525354274; RÖSENER, Werner. Aspekte der adeligen Erinnerungskultur im Mittelalter. In OESTERLE, Günter (Hg.). *Erinnerung, Gedächtnis, Wissen. Studien zur kulturwissenschaftlichen Gedächtnisforschung.* Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005, s. 405 – 427. ISBN 3525355858.

17 GUSZAROVA, Tatjana. A 17. századi magyar országyűlések résztvevői. In *Levéltári Közlemények*, 2005, 76, 2, s. 116 – 121. HU ISSN 0024.1512.

18 PETRÁŇ, Josef et al. *Dějiny hmotné kultury. Zv. II/1.* Praha: Karolinum; SPN, 1995, s. 214. ISBN 9788071840862.

19 KRÁL, ref. 4, s. 178 – 179, 183.

20 Országos Széchényi Könyvtár, Kézirattár, Régi Magyar Könyvtár (RMK) III. 1648, *Oratio funebris ...D. Nicolai Eszterházi de Galanta.*

21 Dielo malo vyjsť v 500 exemplároch a náklady na jeho vydanie boli 100 toliarov. MNL OL, P 124 László gróf iratai, mikrofilm č. 4 680, 7. cs. Nr. 1617, list Štefana Kerestesa Wolfgangovi Esterházymu, 14. júl 1652, Trnava, tiež VISKOLCZ, ref. 6, s. 37.

Vozokanoch bol päťkostolský biskup Pavol Hoffmann. Tlač vyšla 26. novembra 1652.²²

Pozvánky na pohreb boli zaslané v priebehu októbra a začiatkom novembra 1645. Zachované pozvánky (známe je ich znenie v maďarčine a latinčine)²³ boli datované 15. októbra a 1. novembra 1645, takže neboli poslané súčasne adresátom.

Väčšine ľudí na zozname bola pozvánka skutočne odoslaná (pravdepodobne túto skutočnosť potvrdzujú symboly krížika vedľa jednotlivých mien). Dátum odoslania pozvánok je možné odvodiť iba od dátumov zachovaných na rôznych pozvánkach. Pravdepodobne boli najprv zaslané tie, ktoré boli určené vzdialenejším adresátom.

Pozvánky na pohreb palatína Mikuláša Esterházyho nájdeme v mnohých významných archívoch strednej Európy, v rodinných archívoch i v archívoch muničipii (miest, stolíc).²⁴ Ako je zrejmé z rodinnej korešpondencie a iných prameňov, palatínov brat, barón Daniel Esterházy (1585 – 1654) a jeho synovec Wolfgang Esterházy (1614 – 1670) boli tí, ktorí s ďalšími „príbuznými tútormi“ zorganizovali pohreb a svojimi rozhodnutiami naplnili poslednú vôľu palatína. Pozvánky na pohreb palatína podpísali dvaja: barón Daniel Esterházy a devätnásťročný Ladislav (1626 – 1652).²⁵ Pozvánku podľa dobového zvyku rozposlali najmocnejším zahraničným osobnostiam, najvýznamnejším svetským a cirkevným osobám v Uhorskom kráľovstve, mestám i stoliciam.²⁶

22 OSZK, Kézirattár, RMK I 868, Hoffmann Pál halotti beszéde gr. Eszterházi László, Ferencz, Tamás és Gáspár fölött, 1653, Bécs.

23 Spomedzi pozvánok na pohreb Mikuláša Esterházyho poznáme nasledovné: 1. MNL OL, E 174, Magyar Kamara Archivuma, Archivum Familiae Eszterházy, 4. cs., 9. t., fol. 1r–v [bez dátumu, koncept v maďarskom jazyku]; 2. 1. november 1645, Forchtenstein, MNL OL, P 123 Miklós nádor iratai, 5. doboz, II. tétel, x) [Vegyés iratok] „*Miklós nádor haláláról jelentése Esterházy Dánielnek és László grófoknak*“ [„*Oznámenie grófov Daniela Esterházyho a Ladislava o úmrtí palatína Mikuláša*“], (latinský jazyk); 3. List Daniela a Ladislava Esterházyovcov kniežaťu Eusebiovi Wenzelovi von Lobkowitz (Herzog in Schlesien zu Sagan), 15. október 1645, Eisenstadt (latinský jazyk.), MTAK Kézirattár, MTA Történelmi Bizottságának Oklevélmásolatai (Ms. 4928), Raudnitzer Archiv, Sign. C. 37.

24 MARTÍ, Tibor. *Gróf Esterházy László (1626–1652). Fejezetek egy arisztokrata család történetéhez*. Dizertačná práca. Piliscsaba: PPKÉ BTK, 2013, s. 51 – 52.

25 Sú známe viaceré exempláre listu: 1. List Daniela Esterházyho kniežaťu Ladislavovi Eusebius Wenzel von Lobkowitz, Eisenstadt, 15. október 1645. MTAK Kézirattár, MTA Történelmi Bizottságának Oklevélmásolatai (Ms. 4928), Másolatok a raudnitzeri Lobkowitz levéltár iratairól C. 37; 2. MNL OL, P 125 Pál nádor iratai, mikrofilm č. 4690, 11. cím., III. Gazdasági iratok, a–f, 634. cs. (1632–1645, Forchtenstein), 3. RÁTH, Károly. Gróf Esterházy Miklós nádor levelei. In *Magyar Történelmi Tár* 8, 1861, s. 207 – 208; CXC., Eszterházy Dániel a nádor fivére és gróf Eszterházy László az elhunyt nádor fia meghívják Győr megyét Nagy-Szombatba a december hó 11. tartandó temetésre. Fraknó, november. 1. 1645.

26 „Spectabilis ac magnificus Eszterházi (Esterhass/Ezterhazy) Dániel és László levélben hívják meg [Győr] megyét a néhai nádor Nagyszombatban leendő temetésére. A megye a szekszár-

V listoch smútiacej rodine kondolovali súcit nad smrťou nebožtíka a zároveň oznamovali svoju účasť, respektíve neúčasť (aj s udaním dôvodu) na jeho pohrebe. Účasťou na pohrebe sa na jednej strane vyjadrovala posledná úcta a česť mŕtvmu, na druhej strane bola prejavom sebareprezentácie a prostriedkom na dosiahnutie všeobecného rešpektu v rámci šľachtickej spoločnosti.²⁷

Vďaka potvrdeniam o účasti na pohrebe si organizátori mohli zabezpečiť v súčinnosti s vedením mesta Trnavy logistiku celého pohrebu. Náročnosť príprav sa prejavila najmä pri problematike ubytovania pozvaných hostí. V Trnave bolo v polovici 17. storočia „len“ niečo vyše 600 domov a všetci smútoční hostia mali mať v Trnave zabezpečené ubytovanie i pohostenie.²⁸ Pozvaní hostia so žiadosťou o ubytovanie takmer vždy kontaktovali richtára mesta Trnavy. S blížiacim sa dátumom pohrebu palatína Mikuláša Esterházyho sa množili na richtárovom stole aj žiadosti o nocľah. Na pohreb sa pripravoval aj kapitán Filakovského hradu a neskorší palatín František Wesselényi (1605 – 1667) s celým svojím sprievodom. V liste prosil richtára o zajednanie domu po zosnulom Tomášovi Bosnyákovi, mimochodom jeho svokrovi [Františkovou prvou manželkou bola Žofia Bosnyáková] a vedľajších troch domov pre svoje služobníctvo. Okrem toho ho prosil aj o kvartír (jeden či dva) pre svojich sluhov a kone v dedinách na okolí. Ako dodal, nežili by tam, pravdaže, zadarmo. Na jednej strane by mu takto richtár preukázal svoju dobrú vôľu, na druhej strane by ochránil svoju „dedinu“.²⁹

Na smútočné listy prišla odpoveď zväčša ešte v roku 1645.³⁰ Na základe týchto listov vieme zistiť, z akého dôvodu sa dané osoby nemohli osobne zúčastniť

di apátot és Farkas András jegyzőt küldi.“, 1645. december 5. megyei közgyűlés Győr mezővárosban. In HEGEDŰS, Zoltán – SZABÓ, Zoltán. *Győr vármegye nemesi közgyűlései és törvénykezési jegyzőkönyveinek regesztái, IV. (1638–1650)*. Győr: Győr-Moson-Sopron megye Soproni Levéltára, 2007, s. 104 (Nr. 427). ISBN 9789637228254.

27 KRÁL, ref. 4, s. 180; DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 457.

28 V roku 1634 to bolo 661 domov, neskôr v roku 1656 už len 595 domov. GRANASZTÓI, György. *A barokk győzelme Nagyszombatban. Tér és társadalom 1579–1711*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2004, s. 23 a 108. ISBN 9630580985 9789630580984. V rokoch 1620 – 1660 nastal mierny pokles počtu domov a rozšírilo sa ich nepravidelné rozdelenie, pričom čoraz častejšie sa objavujú väčšie domy. Paralelne s týmto javom je spojené aj nasťahovanie viacerých aristokratických rodov do mesta. Pozri bližšie DUCHOŇOVÁ, Diana. K problematike aristokracie v Trnave v 17. a v 18. storočí. In *Forum historiae: odborný internetový časopis pre históriu a príbuzné spoločenské vedy*, 2008, roč. 2, č. 2, s. 8. ISSN 1337-6861. Názov z <http://www.forumhistoriae.sk>.

29 DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 467; Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Trnave, Magistrát mesta Trnava, Missiles, krabica 77, list Františka Wesselényiho mestu Trnava, 23. november 1645, hrad Muráň.

30 Listy s odpoveďou tvoria jednu z možných zdrojov prameňov na zmapovanie systému zahraničných vzťahov Mikuláša Esterházyho. Pozri: HILLER, István. Az ajándékozás Ester-

palatínovho pohrebu: či už kvôli geografickej vzdialenosti, vysokému veku alebo pre pracovné zaneprázdnenie.

Pokiaľ ide o otázku, kto skutočne prišiel na pohreb palatína, aj napriek použitiu ďalších prameňov sa nedá presne zodpovedať. Symbolická hodnota a úroveň pohrebu, zosnulého i pozostalej rodiny boli predovšetkým určené tým, kto sa skutočne zúčastnil pohrebu a nielen tým, kto bol naň pozvaný. Skupina tých, ktorí sa skutočne zúčastnili na pohrebe, môže byť čiastočne zrekonštruovaná pomocou pohrebného obradu (*ordo*) palatína. Avšak *ordo* v prvom rade menuje osoby, ktoré počas obradu vykonávajú rôzne úlohy a neuvádza účastníkov, iba ich „hlavné skupiny“.

Reprezentácia rodu zahŕňa v sebe sprítomnenie minulosti rodiny a zosnulého, jeho hodnosti a erbu rodiny počas obradu. Z hľadiska reprezentácie rodu medzi pozvané osoby patria príbuzní zosnulého a okruh ich skutočných rodinných známych vrátane blízkych priateľov a najdôležitejších familiárov. Finančná reprezentácia zobrazila hospodársku moc rodiny. Zaraďujeme sem aj na túto príležitosť zakúpené, z drahých látok pripravené tkaniny, ozdobné rekvizity na výzor obradu, ako napríklad vytvorenie *castra doloris*, pochodovanie súkromného vojska v správnom oblečení a výzbroji atď., čiže vonkajší prepych smútiaceho obradu, jeho pompézne prevedenie. Spomedzi uhorských aristokratických smútočných obradov zo 17. storočia je najviac spracovaný práve trnavský pohreb vozokanských hrdinov z 26. novembra 1652. Vďaka výskumu Noémi Viskolcz poznáme pohrebný poriadok aj iných členov rodu Esterházy zo 17. storočia, a dokonca aj presné zloženie členov pohrebného sprievodu a poriadok na pohrebe Mikuláša Esterházyho.³¹

házy Miklós nádor politikai gyakorlatában. In *Aetas*, 1992, 3, s. 24. ISSN 1587-1258. Viac originálov listov sa nachádza vo fonde palatína Mikuláša Esterházyho (MNL OL P 108 (Rep. 71, Fasc. I/I-II. kötetek). Zbierka kópií týchto listov zo 17. storočia je usporiadaná v: OSzK, Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 1-10r-v.: [1.] poľský kráľ Vladislav IV., 14. december 1645, Varšava, fol. 2r-v; [2.] najvyšší kancelár Poľského kráľovstva Juraj Ossolinsky, 9. december 1645, Varšava, fol. 3-v; [3.] Gróf Stanislav Lubomirsky, generálny starosta Krakova, 27. december 1645, Kolbuszova, fol. 4r-v; [4.] Leopold Guilielmus (tajomník Jacobus Pfendler), 11. december 1645, Linz, fol. 5. r-v; [5.] František Krištof Khevenhüller, gróf vo Franquenburgu, 21. október 1645, Linz, fol. 6r; [6.] Gróf Štefan Pálffy, 26. október 1645, Viedeň, fol. 6v; [7.] Kardinál Camillo Francesco Maria Pamphili, 16. december 1645, Rím, fol. 7r-v; [8.] Karol Sanorius, 9. december 1645, Rím, fol. 8r-v; [9.] Cancellarius Archiepiscopus Capuch., 2. december 1645, Viedeň, fol. 9r-v; [10.] Leleský prepošť Štefan Simándi, 3. október 1645, Leles, fol. 10r-v.

- 31 VISKOLCZ, ref. 5, s. 246 – 249. Pozri tiež DUCHOŇOVÁ, Diana. Smútočné obrady žien a detí z rodu Esterházyovcov v 17. storočí. In *Korunovácie a pohreby: mocenské rituály a ceremónie v ranom novoveku*. Budapest: Historický ústav Filozofického centra Maďarskej akadémie vied; Békéscsaba: Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku, 2016, s. 167 – 190. ISBN 9786155615351.

Pohreb palatína bol smútočným obradom prvého svetského hodnostára Uhorského kráľovstva. *Vicere*x, čiže zástupca kráľa a predstavený stavov v rámci kráľovstva bol sprostredkovateľom medzi stavmi a panovníkom. Jeho postavenie a kompetencie boli určené osobitnými zákonnými článkami v *Tripartite*, v uhorskom zákonníku koncipovanom Štefanom Werbőczym. Disponoval pomerne širokými sudcovskými, správnyymi i vojenskými právomocami a mohol darovať obmedzený počet dedín.³²

Zoznam uvádza pozvaných v hierarchickom poradí. Pochopiteľne, o smrti prvého svetského hodnostára Uhorského kráľovstva dostali kvôli štátnej reprezentácii oznámenie (oficiálne pozvania na pohreb) pápež i panovník (cisár i kráľ). Spomedzi európskych panovníkov boli pozvaní španielsky a poľský kráľ, bavorský kurfirst, z členov panovníckej rodiny arciknieža Leopold Viliam³³. Tieto vážené osoby zoznam označuje slovom „*principes*“ a dodáva, že „*Dicti Principes sunt solummodo certificati, de obitu dicti Domini Comitiss, non autem invitati ad sepulturam eiusdem*“, čiže dostali len formálne oznámenie o úmrtí palatína, skutočnú pozvánku na pohreb nedostali.

Za uvedenými najvyššími kruhmi nasledujú najvyšší cirkevní hodnostári: kardinál – štátny tajomník Francesco Barberini, kardinál Harrach, pražský arcibiskup a apoštolský nuncijs. Po nich nasleduje prakticky celá viedenská elita: pozvaní boli členovia Tajnej rady, predsedovia ostatných ústredných vládnych orgánov, vedúci členovia dvorského kruhu cisára, biskupi z Viedne a Wiener Neustadt. Podľa mena v zozname figuruje aj niekoľko zahraničných vyslancov, vrátane vyslanca Benátskej republiky a aj vyslanec španielskeho kráľa. Je zaujímavé, že bol pozvaný aj markíz Castañeda³⁴, ktorý bol španielskym veľvyslancom na cisárskom dvore vo Viedni v rokoch 1632 – 1641. V čase smrti Mikuláša Esterházyho, jeho dobrého priateľa, už nebol v tejto pozícii, ale jeho meno v zozname figuruje dokonca na významnom mieste, hneď za osobami s ríšskym kniežacím titulom.

Pri významných životných okamihoch sa v prípade najplyvnejších (katoľických) aristokratických rodín často stávalo, že pozvali samotného panovníka.

32 STIPTA, István. *Dejiny súdnej moci v Uhorsku do roku 1918*. Košice: Nica, 2004, s. 68 – 70. ISBN 8096924605; ECKHART, Ferenc. *Magyar alkotmány- és jogtörténet*. Szerk. Barna Mezey. Budapest: Osiris, 2000, s. 210 – 211. ISBN 9633799775.

33 Arciknieža Leopold Wilhelm (1614 – 1662).

34 O markízovi Sancho Monroy y Zúñiga, Castañeda: MAREK, Pavel. *La embajada de España en la corte imperial (1556 – 1648). Figuras de los embajadores y estrategias clientelares*. Praha: Karolinum, 2013, s. 133 a ďalšie. ISBN 9788024624488; MARTÍ, Tibor – MONOSTORI, Tibor. *A Spanyol Monarchia értesülései a Magyar Királyságról – Castañeda márkí titkárának „interjúja“ Esterházy Miklós nádorral (1639)*. In *Lymbus*. Budapest: Magyarságtudományi Forrásközlemények, 2016, s. 123 – 139. ISSN 0865 0632.

Zvyčajne ho zastupoval jeho veľvyslanec, prípadne poslal dar aj rodine. Historik Mark Hengerer výskumom vzťahov elity stredoeurópskej habsburskej monarchie a dynastie zhromaždil a porovnal hodnotu panovníckych darov zrejme najpoprednejšej dvorskej aristokracie.³⁵ Týmto darom mohol vyjadriť svoje uznanie za služby rodiny a posilniť jej miesto v rámci dvorskej aristokracie, alebo tiež odmeniť osobu, ktorá vykonávala skutočnú službu na dvore (napr. komornú) alebo jeho blízkeho príbuzného, ktorý zastával dôležitú pozíciu.

Veľvyslanec španielskej vetvy *Casa de Austria*, zastupujúci španielskeho panovníka, sa často zúčastňoval krstu detí najvýznamnejších aristokratov a občas aj ich svadby. Napríklad o vyššie uvedenom markízovi Castañedovi vieme, že „v osobe španielskeho kráľa“ bol krstným otcom palatínových detí, syna Pavla (1635 – 1713; neskôr palatína), dcéry Márie (1638 – 1684)³⁶ a zúčastnil sa aj svadby jeho syna Štefana (1616 – 1641) 26. septembra 1638.³⁷ V účtoch španielskeho vyslanca sa zachoval osobitný výkaz, v ktorom si tajomník diplomata viedol presné záznamy o hodnote darov a iné s tým súvisiace výdavky, ktoré mal vyslanec pri týchto slávnostných príležitostiach, v zastúpení španielskeho kráľa.³⁸

Pozvanie diplomatov, ktorí pôsobili na cisárskom dvore, najmä apoštolského nuncia, na výnimočné udalosti bolo obvyklým krokom, prostredníctvom ktorého mohla pozývajúca strana na jednej strane reprezentovať/vyjadriť pozvaným nárok na obsadenú pozíciu rodu medzi elitou (napríklad jeho príslušnosť

35 HENGERER, Mark. *Kaiserhof und Adel in der Mitte des 17. Jahrhunderts*. Konstanz: Universitätsverlag Konstanz, 2004, s. 580 a ďalšie. ISBN 3896696947.

36 „Mojím krstným otcom bol v obraze španielkeho kráľa vyslanem menom Joan Monroi.“ Esterházy Pál visszaemlékezése ifjúkorára (1635–1653). In ESTERHÁZY, ref. 2, s. 305.

37 MARTÍ – MONOSTORI, ref. 32, s. 124.

38 Takáto evidencia markíza Castañedu, španielskeho vyslanca vo Viedni, uvádzajúca náklady na dary pri príležitosti svadiieb a krstov na svadby a krsty, sa nachádza medzi účtami španielskeho štátneho účtovníka (*pagador general*) Nicolasa Vicente Scorzu: Contaduría Mayor de Cuentas (CMC) 3a época, legajo 949, pliego 52. Pri príležitosti krstu dcéry Mikuláša Esterházyho, Márie Esterházyovej vyslanec odovzdal šperk (joya) v hodnote 726 zlatých (výdavok zaúčtovali 10. februára 1638). Na svadbu palatínovho syna Štefana Esterházyho s Alžbetou Thurzovou zohnal dar za 687 zlatých, výdavok zadministrovali 7. októbra 1638. Na porovnanie je potrebné uviesť, že vyslanec dal napríklad dar „len“ v hodnote 237 zlatých pri príležitosti svadby plukovníka Trauna s jednou z dcér baróna „Beuer“[?], ktorý bol cisárskym radcom (výdavok bol zaúčtovaný 11. augusta 1637). Dar v hodnote 1 578 zlatých priniesol na svadbu Renáty Cecílie Habsburskej, poľskej kráľovnej. Po tejto udalosti sa na cisárskom dvore objavili knieža Kazimír (neskôr poľský kráľ pod menom Ján II. Kazimír), poľskí vyslanci a vyslanci Dánska a Benátskej republiky. Castañeda pripravil a odovzdal šperky v hodnote 628 zlatých a 30 grajciarov Hedwige Marie von Sachsen-Lauenburg, ktorá sa v roku 1636 vydala za Annibala Gonzagu, jedného z veliteľov bitky pri Nördlingene (1634), neskôr predsedu Dvorskej vojenskej rady.

k najbližšiemu, úzkemu kruhu panovníka), na druhej strane mohla reprezentovať/ stvárať svoje postavenie v politickej elite kráľovstva pre ostatnú aristokraciu. Výber pozvaných osôb bol teda ovplyvnený reprezentatívnou potrebou rodu a tento aspekt bol pravdepodobne dôležitejší pri výbere pozvaných osôb než osobné priateľské vzťahy zosnulého (samozrejme medzi pozvanými boli aj blízki príbuzní palatína, jeho priatelia i vedúci členovia jeho okruhu familiárov).

Za diplomatmi na zozname pozvaných osôb nasledujú generálni a provinční predstavení mníšskych reholí a spovedník cisára. Pozvaní boli aj sedmohradské knieža, jeho synovia a najvýznamnejší sedmohradskí politici; po mene Žigmunda Rákócziho ml. (1622 – 1652) sú mená označené (zaškrtnuté alebo prečiarknuté), čiže pozvánky boli pravdepodobne odoslané. Zvyšok zoznamu tvoria veľkňazi, kanonici, iné cirkevné osoby, svetskí hodnostári, aristokrati z Uhorského kráľovstva, poprední familiári palatína Esterházyho, stolice, potom nasledujú slobodné kráľovské mestá a nakoniec vdovy po zosnulých aristokratoch a šľachticoch. Dôležitým cieľom pri identifikácii osôb na zozname bolo zistenie postavenia osoby v čase pozvania na pohreb palatína, ako aj pomenovanie významu spoločenskej pozície okrem politickej funkcie a hodnosti (napríklad vdova po krajinskom sudcovi).

Pozvanie stolíc a miest Uhorského kráľovstva, sedmohradského kniežaťa a jeho rodiny, prominentných predstaviteľov sedmohradskej politickej elity patrilo tiež k spoločensko-politickej úrovni reprezentácie. Pozvanie tohto okruhu ľudí môžeme považovať za súčasť reprezentácie rodu v rámci aristokratickej elity kráľovstva.

Prameň, ktorý zverejňujeme, sa zachoval ako súčasť fondu rozličných dokumentov (Lymbus) v Maďarskom národnom archíve – Krajinskom archíve v Budapešti. Publikovanie latinského prameňa je podľa pravidiel humanistického pravopisu a mená sú prepísané podľa dobového znenia.

Pramene

1.

Zoznam pozvaných hostí na pohreb Mikuláša Esterházyho, ktorý sa koná 11. decembra 1645 v jezuitskom kostole v Trnave.

Signatúra prameňa:

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára

E 211 (Lybus) 164. doboz, (III. series 15. tétel. Országos politika, külföld megyei rendiség 1542–1700) No. 90.

Originál

[fol. 235r]

Nomina Convocatorum ad Solennem Sepulturam Illustrissimi ac Excellentissimi quondam Domini Comitis Nicolai Ezerhazi de Galantha Regni Hungariae Palatini, et Aurei velleris equitis etc. pro undecima mensis Decembris Anni 1645 in templo Societatis Jesu Tyrnaviensi celebrandam.

Summus Pontifex³⁹

Sua Maiestas Imperatoria⁴⁰

Rex Hispaniarum⁴¹

Rex Poloniae⁴²

Serenissimus Dux Bavariae⁴³

Serenissimus Archi dux Austriae Leopoldus⁴⁴

Dicti Principes sunt solummodo certificati, de obitu dicti Domini Comitis, non autem invitati ad sepulturam eiusdem.

Extra Regnum Constituti et vocati per literas Funebrales

Eminentissimus Franciscus Cardinalis Barbarinus[!]⁴⁵

Eminentissimus Cardinalis Harragh⁴⁶

Illustrissimus ac Reverendissimus Nuncius Apostolicus⁴⁷

39 Inocent X. (1574 – 1655), rímsky pápež (1644 – 1655).

40 Ferdinand III. (1608 – 1657), rímsko-nemecký cisár (1637 – 1657), uhorský (1625 – 1657) a český kráľ (1627 – 1657).

41 Filip IV. (1605 – 1665), španielsky kráľ (1621 – 1665); ako Filip III. aj portugalský (1621 – 1640), neapolský a sicílsky kráľ.

42 Vladislav IV. Vasa (1595 – 1648), poľský kráľ (1632 – 1648): v liste datovanom 14. decembra 1645 z Varšavy vyjadril sústrasť, pohrebu sa nemohol zúčastniť. OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 2r–v.

43 Maximilián I. (1573 – 1651), bavorský kurfirst (1623 – 1651), jeho odpoveď: 1. december 1645, München. MNL OL P 108, Rep. 71, fasc. 16, fol. 413.

44 Leopold Viliam Habsburský (1614 – 1662), arcivojvoda, v jeho mene odpovedal na list Ladislavovi a Danielovi Esterházyovcom Jacobus Pfendler (11. december 1645, Linz). Z listu vyplýva, že pozvanie na pohreb je datované na 1. novembra 1645. OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 5r–v.

45 Francesco Barberini (1597–1667), kardinál, jeho odpoveď: 30. december 1645, Rím. MNL OL P 108, Rep. 71, fasc. 16, fol. 412.

46 Ernst Adalbert von Harrach (1598 – 1667), kardinál, pražský arcibiskup.

47 Camillo Melzi (1590–1659), viedenský apoštolský nuncius (1644 – 1652).

[fol. 235v]

Illustrissimus ac Reverendissimus Episcopus Viennensi Princeps⁴⁸

Illustrissimus ac Reverendissimus Episcopus Neostadiensis⁴⁹

Excellentissimus Dominus Legatus Regis Catholici⁵⁰

Excellentissimus Dominus Legatus Venetorum⁵¹

Excellentissimus Dominus Comes â Trauttmansdorff⁵²

Excellentissimus Princeps Lobkovicz⁵³

Excellentissimus Princeps â Dietrichstein⁵⁴ servitor obligatissimus

Excellentissimus Princeps â Liechtenstein⁵⁵

[D...nicz?]⁵⁶ Excellentissimus Marchio de Castañedo⁵⁷ [!]

Excellentissimus Comes â Tieffenpach⁵⁸ [opravené z Pieffenpach!] servitor et amicus paratissimus

Excellentissimus Comes Slik servitor⁵⁹

Excellentissimus Comes Slavata⁶⁰ servitor

Excellentissimus Comes Kevenhiller⁶¹

Excellentissimus Comes Martineicz⁶²

Excellentissimus Comes Gallas Generalis⁶³

48 Philipp Friedrich gróf z Breureru (1597 – 1669), viedenský biskup (1639 – 1669) a tiež pomocný biskup v Olomouci.

49 Johann Thuanus (1599 – 1666), biskup vo Viedenskom Novom Meste (1640 – 1666).

50 Diego de Aragón (1599 – 1663), knieža z Terranovy, úradujúci španielsky vyslanec vo Viedni (1645 – 1648).

51 Benátsky vyslanec, pravdepodobne Alvise Contarini (1601 – 1684).

52 Gróf Maximilian von Trauttmansdorff (1584 – 1650), od roku 1623 komorník, predseda Tajnej rady a hlavný dvormajster Ferdinanda III.

53 Václav Eusebius z Lobkovic (1609 – 1677), v roku 1644 zástupca predsedu Dvorskej vojenskej rady.

54 Maximilián z Dietrichsteina (1596 – 1655), moravský zemský hajtmán (1637 – 1648). Jeho odpoveď: 25. november 1645, Salzburg, MNL OL, P 108, Rep. 71, fasc. 16, fol. 410.

55 Gundakar Liechtenstein von Nikolsburg (1580 – 1658), hlavný dvormajster, tajný radca Ferdinanda III.

56 Nečitateľné.

57 Sancho di Monroy e Zúñiga [po španielsky Sancho de Monroy y Zúñiga] (1578 – 1646), markýz de Castañeda, v rokoch 1633 – 1641 španielsky vyslanec vo Viedni.

58 Rudolf, slobodný pán von Teuffenbach (1582 – 1653), člen Dvorskej vojenskej rady a Tajnej rady, vojenský veliteľ (najvyšší poľný strážmajster, poľný maršal), v roku 1644 počas rokovania s Jurajom I. Rákóczim bol cisárskym komisárom s plnou mocou.

59 Heinrich gróf von Schlik (1580 – 1650), komorník, predseda Dvorskej vojenskej rady.

60 Vilém Slavata (1572 – 1652), komorník, tajný radca, predseda Českej komory, český hlavný kancelár.

61 František Krištof von Khevenhüller (1588 – 1650), komorník, tajný radca, cisársky vyslanec na kráľovskom dvore v Madride, hlavný dvormajster českej a uhorskej kráľovnej Anny Márie Habsburskej. V liste datovanom z 21. novembra 1645 z Linzu sa ospravedlnil z pohrebu pre iné dvorské povinnosti. OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 6r.

62 Jaroslav Bořita z Martinic (1582 – 1649), hlavný kancelár Českého kráľovstva (1644 – 1651).

63 Matej (Matthias) Gallas (1584 – 1647), gróf z Campa a vojvoda z Lucery, titulárny komorník

Excellentissimus Comes â Manczfeld[!] Gen. Jaurien[sis].⁶⁴
Excellentissimus Comes â Svarczenburgh⁶⁵ Gener. Varastiensis
Illustrissimus Comes Kurcz⁶⁶
Illustrissimus Comes Piekertman[!]⁶⁷
Illustrissimus Comes Pucham Supremus Camerarius⁶⁸
Illustrissimus Comes â Questembergh⁶⁹
Illustrissimus Comes â Pucham Generalis⁷⁰
Illustrissimus Comes â Verdengber⁷¹
Illustrissimus Comes Kolourat Praeses Camerae Aulicae⁷²
Illustrissimus Comes Christophorus Pramir Senior⁷³
Illustrissimus Comes â Trautson⁷⁴
Illustrissimus Comes â Rottal⁷⁵
Illustrissimus Comes â Magno⁷⁶

[fol. 236r]

Illustrissimus Comes Taifel⁷⁷

a tajný radca (1639 – 1647) Ferdinanda III.

- 64 Gróf Filip III. (V.) von Mansfeld-Vorderort (1589 – 1657), vojenský veliteľ v čase tridsaťročnej vojny, neskôr poľný maršal a kapitán Rábskej pevnosti.
- 65 Georg Ludwig Graf zu Schwarzenberg, hlavný kapitán slavonskej pohraničnej pevnosti vo Varaždine [Chorvátsko] (1631 – 1647). Ďakujeme Andrásovi Péter Szabóovi za pomoc pri identifikácii.
- 66 Ferdinand Žigmund Gróf Kurz von Senftenau (1562 – 1659), ríšsky vicekancelár, o ňom bližšie: STÖGMANN, Arthur. Ferdinand Sigmund Graf Kurz von Senftenau (1562–1659). Reichsvizekanzler und Stadtherr von Horn. In Waldviertler Biographien, Bd. 1, Horn-Waidhofen an der Thaya, 2001, s. 41 – 62.
- 67 Ján Matej Prücklmayr, slobodný pán z Goldegg, tiež: Prickhelmayer (1589 – 1656), dvorský vicekancelár (1637 – 1656) a tajný radca (1640 – 1656) cisára Ferdinanda III.
- 68 Ján Rudolf von Puchheim (1600 – 1651), ríšsky dvorský radca a najvyšší komorník cisára Ferdinanda III.
- 69 Gerhard von Questenberg (1586 – 1646), člen Tajnej rady na viedenskom dvore a viceprezident Dvorskej vojenskej rady. V roku 1636 sa stal cisárskym regentom v Dolnom, Hornom Rakúsku a Uhorsku.
- 70 Ján Krištof III. von Puchheim (1605 – 1657), cisársky poľný maršal, veliteľ cisárskej armády v povstaní Juraja I. Rákocziho.
- 71 Ján Krstiteľ Verda z Werdenbergu (1582 – 1648), ríšsky gróf, tajný radca, dolnorakúsky dvorský kancelár.
- 72 Henrich Kolowrat-Liebsteinsky (1569 – 1646), gróf, komorník Ferdinanda III. (1635 – 1646).
- 73 Pisári často nepoznali dané osoby, pri prepisovaní mien preto neraz vznikali chybné mená. Takto sa stal z Breunera Pramir. Seifried Christoph von Breuner (1569 – 1651), slobodný pán zo Stübingu. Člen Tajnej rady Ferdinanda II., bývalý predseda Dvorskej komory.
- 74 Ján František von Trautson (1609 – 1663), dolnorakúsky miestodržiteľ, tajný radca Ferdinanda III. (1644 – 1663).
- 75 Ján Rottal (1605 – 1674), moravský zemský kapitán, komorník Ferdinanda III.
- 76 Ján Jakub Magno (1580 – [?]), dvorský poštmajster.
- 77 Gróf Krištof Adolf Teufel von Guntersdorf (1599 – 1650) alebo Oto Teufel von Guntersdorf

Illustrissimus Comes Loldstain⁷⁸
Illustrissimus Comes â Starembergh⁷⁹
Illustrissimus Comes â Salmis⁸⁰
Illustrissimus Comes Kupfstainer[!]⁸¹
Illustrissimus Comes Gabriel Sereni⁸²
Illustrissimus ac Magnificus Selhard⁸³

Admodum Reverendus Pater Vice Generalis Societatis IESV⁸⁴
Generalis Franciscanorum Ordinis⁸⁵
Provincialis Ordinis Franciscanorum utriusque⁸⁶
Congregatio Beatae Mariae Virginis Assumptae Vienne⁸⁷
Pater Lamermain⁸⁸
Civitas Neostadiensis⁸⁹
Civitas Pinkiensis⁹⁰
Civitas Aisenstadiensis⁹¹

(1589 – 1673), obaja boli komorníci Ferdinanda II.

- 78 Pravdepodobne gróf Juraj Achát Losenstein (1597 – 1653), komorník Ferdinanda III.
- 79 Henrich Viliam Starhemberg (1593 – 1675), hlavný dvorský maršal, titulárny komorník Ferdinanda III.
- 80 Július II., gróf zo Salmu a Neuburgu (1600 – 1654), komorník Ferdinanda II., najvyšší moravský sudca a moravský zemský hejtman.
- 81 Ján Ľudovít, gróf z Kuefsteinu (1582 – 1656), tajný radca a komorník Ferdinanda III., zemský kapitán v Hornom Rakúsku.
- 82 Gabriel Serényi z Kis Serény (1598 – 1664), gróf, moravský zemský kapitán, od roku 1651 komorník Ferdinanda III.
- 83 Bartolomej Schelhart (Ján Bartolomej Schöllhardt), radca a tajomník Dvorskej komory, bol platený z bližšie neznámeho dôvodu z prostriedkov Uhorskej komory. FALLENBÜCHL, Zoltán. *Állami (királyi és császári) tisztviselők a 17. századi Magyarországon*. Budapest: Osiris Kiadó, 2002, s. 276. ISBN 9632004582.
- 84 Vincenzo Carafa, S.J. (1585 – 1649), vicegenerál rádu jezuitov.
- 85 Juan Marinero de Madrid (1639 – 1645) alebo Giovanni Mazzara (1645 – 1648), generál františkánskeho rádu.
- 86 Paulus von Tauris († 1667), provinciál františkánov v rokoch 1643 – 1646 a tirolský provinciál františkánov Friedrich Gailer (1600 – 1657). HERCOG, Placidus. *Cosmographia Austriaco-Franciscana, seu exacta descriptio provinciae Austriae ordinis minoris S. Francisci strictioris observantiae : Sub Nomine & Patrocinio S. Bernardini Senensis Autoritate Nicolai V. pont. Max. Clementia Friderici III. Rom. Imp. a Joanne Capistrano Post Partum Virgineum Anno MCCCCLI (1451) fundatae. Pars Prior, Ortus et Progressus, Conventuumque omnium tam Fratrum quam alia memoratu digniora ex Archivis, Protocolis ... congesta exprimuntur*. Coloniae Agrippinae: Typis haeredum Francisci Metternich, 1740, s. 89 – 90. Za pomoc pri identifikácii ďakujeme doc. hab. Istvánovi Fazekasovi (Univerzita Loránda Eötvösa Budapešť) a páterovi Viliamovi Stefanovi Dócimu OP (Archív františkánov vo Viedni).
- 87 Provinciál Kongregácie Blahoslavenej Panny Márie vo Viedni.
- 88 Wilhelm Lamormain (1570 – 1648), cisársky svedník, predstavený rádu jezuitov v Rakúsku.
- 89 Viedenské Nové Mesto.
- 90 Pinkafeld/Pinkafő[?].
- 91 Eisenstadt.

Transylvanienses, et ex Partibus Regni Hungariae Superioribus

Illustrissimus Princeps Transylvaniae⁹²
Illustrissimus Princeps Transylvaniae Junior⁹³
Illustrissimus Sigismundus Rakoczi Junior⁹⁴
Magnificus Dominus Sigismundus Kornis⁹⁵
Magnificus Dominus Stephanus Haller⁹⁶
Illustrissimus Dominus Stephanus Bethlen⁹⁷
Magnificus Dominus Sigismundus Loniai⁹⁸
Magnificus Dominus Stephanus Tököli⁹⁹
Magnificus Dominus Franciscus Redei¹⁰⁰

[fol. 236v]

Magnificus Dominus Ladislaus Barkoczi¹⁰¹
Magnificus Dominus¹⁰² Vesseleni¹⁰³
Magnificus Dominus Bernardus Nyari¹⁰⁴
Magnificus Dominus Adamus Karoli¹⁰⁵
G[e]n[e]r[us] Dominus Matthias Andrasi¹⁰⁶

92 Juraj I. Rákóczi (1593 – 1648), sedmohradské knieža (1630 – 1648).

93 Neskorší Juraj II. Rákóczi (1621 – 1660), syn Juraja I. Rákócziho a Zuzany Lórántffyovej, sedmohradský vojvoda.

94 Žigmund Rákóczi (1622 – 1652), syn Juraja I. Rákócziho a Zuzany Lórántffyovej, v rokoch 1647 – 1649 hlavný župan Boršodskej stolice.

95 Žigmund Kornis (cca 1578 – 1648), hlavný župan Biharskej stolice, radca Juraja I. Rákócziho.

96 Štefan Haller (1591 – 1657), hlavný župan stolice Küküllő (Tárnava, Rumunsko), dôverný človek Juraja I. Rákócziho, krajinský generál.

97 Štefan Bethlen (1582 – 1648), hlavný župan Marmaroskej a Hunyadskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 53.

98 Žigmund Lónyay (cca 1593 – 1653), berežský hlavný župan. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 181.

99 Štefan Thököly (1581 – 1651), príseďiaci kráľovskej tabule.

100 František Rhédey (cca 1613 – 1667), radca Juraja I. Rákócziho, syn Františka Rhédeyho, varadínskeho hlavného kapitána a Kataríny Károlyiovej.

101 Ladislav Barkóczy (1601 – 1659), podžupan Zemplínskej stolice a kapitán v Kalló. Pozri: KOROKNAY, Gyula. *Kállói kapitányok*. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár Kiadványai III. Tanulmányok 13. Nyíregyháza: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár, 2006, s. 67 – 72. ISBN 9637240624. http://www.szabarchiv.hu/drupal/sites/default/files/SZSM_Tan_13_Koroknay_2006.PDF.

102 Nad riadkom: Illustrissimus Comes [najosvietenejší gróf].

103 František Wesselényi (1605 – 1667), gróf z Hadadu a Murána, kapitán Fiľakovského hradu. S Mikulášom Esterházym bol vo vzdialenom príbuzenstve, jeho matka bola sesternicou Uršuli Dersffyovej, prvej manželky Esterházyho. patril k „Esterházystom“, teda pokračovateľom politiky Mikuláša Esterházyho.

104 Bernard Nyáry, kapitán v Kalló [Maďarsko], švagor Žigmunda Lónyayho.

105 Adam Károlyi (1618 – 1661), hlavný župan Satmárskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 150.

106 Matej Andrassy (1590 – 1654), kapitán hradu Krásna Hôrka [?].

Generosus Dominus Georgius Czernel¹⁰⁷
Generosus Dominus Thomas Debreczeni¹⁰⁸
Generosus Dominus Stephanus Szeredi¹⁰⁹
Generosus Dominus Stephanus Deveni¹¹⁰
Generosus Dominus Blasius Kekedi¹¹¹
Generosus Dominus Caspar Tassi¹¹²
Generosus Dominus Josa Zoltan¹¹³
Generosus Dominus Milich¹¹⁴

Regnicolae

Domini Prelati

Illustrissimus Reverendissimus Archiepiscopus Strigoniensis¹¹⁵
Illustrissimus Reverendissimus Archiepiscopus Colocensis¹¹⁶
Reverendissimus Dominus Episcopus Agriensis¹¹⁷
Reverendissimus Dominus Cancellarius¹¹⁸

-
- 107 Juraj Chernel (†1649), familiár Juraja I. Rákócziho. SZABÓ, András Péter. Forgách (III.) Zsigmond levelezése Lippay Györggyel (1639–1644). In *Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője* 3., 2015, s. 260. ISSN 2064-4205.
- 108 Tomáš Debreczeni (1570 – 1650), prefekt uhorských majetkov sedmohradského vojvodu Juraja I. Rákócziho. Viac k nemu pozri: DEBRECZENI-DROPPÁN, Béla. Egy gazdasági szakember a 17. századból : Debreczeni Tamás élete és működése. In *Fons XI.*, 2004, 3. sz., s. 447 – 501. ISSN 1588-0516.
- 109 Štefan Serédi z Görcsönu (†1657), v čase pohrebu hlavný župan stolice Kraszna [Rumunsko]. Viac pozri: SZABÓ, András Péter. Egy felső-magyarországi katolikus főúr pengeélen: Forgách (III.) Zsigmond levelezése I. Rákóczi György erdélyi fejedelemmel (1644–1645). In *Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője* 2., 2014, s. 324 – 325. ISBN 9786155576089
- 110 Štefan Dévényi z Meliaty († pred 1648), vyslanec na krajinskom sneme v Bratislave za Šarišskú stolicu v rokoch 1646/1647. GUSZAROVA, ref. 17, s. 121.
- 111 Blažej Kékedi (†1658), hornouhorský vojenský sudca. Informáciu nám poskytol Dr. András Péter Szabó (Historický ústav Maďarskej akadémie vied).
- 112 Gašpar Tassi, tajomník a familiár na dvore Mikuláša Esterházyho. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 183, 192, 248 a i. V rokoch 1630 – 1638 tajomník a radca Spišskej komory, v roku 1638 sa kvôli vysokému veku vzdal funkcie, penzionovaný úradník Spišskej komory na dôchodku. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 322.
- 113 Zoltán Josa, satmársky vicekapitán. Pri identifikácii nám pomohol Dr. András Péter Szabó (Historický ústav Maďarskej akadémie vied).
- 114 Milich[?]. Ide pravdepodobne o Petra Melitha alebo Juraja Melitha, obaja sa zúčastnili krajinského snemu v Bratislave v rokoch 1646/1647. GUSZAROVA, ref. 17, s. 118.
- 115 Juraj Lippay (1600 – 1666), v čase pohrebu ostrihomský arcibiskup, kráľovský kancelár a hlavný župan Ostrihomskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 178.
- 116 Ján Telegdi (1574 – 1647), kaločský biskup. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 323.
- 117 Juraj Jakusics (1609 – 1647), jágerský biskup a hlavný župan Hevešskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 144.
- 118 Juraj Szelepcsényi (1595 – 1685), vesprímsky biskup a hlavný župan Vesprímskej stolice, kráľovský kancelár. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 308.

Reverendissimus Dominus Episcopus Jauriensis¹¹⁹
Reverendissimus Dominus Episcopus Transylvaniae¹²⁰
Reverendissimus Dominus Episcopus Varadiensis¹²¹
Reverendissimus Dominus Episcopus Zagrabiensis¹²²
Reverendissimus Dominus Episcopus Nitriensis¹²³
Reverendissimus Dominus Episcopus Quinqueecclesiensis¹²⁴
Reverendissimus Dominus Episcopus Chanadiensis¹²⁵
Reverendissimus Dominus Episcopus Vaciensis¹²⁶
Reverendissimus Dominus Episcopus Sirmiensis¹²⁷
Reverendissimus Dominus Archiabbatus S[ancti] Martini¹²⁸

[fol. 237r]

Reverendissimus Dominus Episcopus Tininiensis¹²⁹
Reverendissimus Dominus Episcopus Cracoviensis¹³⁰
Paulus Raskai

Capitula Conventus et Personae Ecclesiasticae

Capitulum Strigoniense¹³¹
Capitulum Nitriense¹³²
Capitulum Poseniense¹³³
Capitulum Jauriense¹³⁴
Capitulum Castriferrei¹³⁵
Capitulum Zagrabiense¹³⁶
Conventus de Lelesz¹³⁷

119 Juraj Draskovich (1599 – 1650), rábsky biskup a hlavný župan Rábskej stolice.

120 Štefan Simándi, sedmohradský biskup a leleský prepoš.

121 Ladislav Hosszútóthy, varadínsky biskup (1633 – 1646).

122 Martin Bogdán, záhrebský veľkoprepoš/biskup (1643 – 1647).

123 Ján Püsky (1597 – 1657), nitriansky biskup a hlavný župan Nitrianskej stolice.

124 Juraj VIII. Széchényi, päťkostolský biskup (1644 – 1648).

125 Žigmund Zsongor, čanádsky biskup (1644 – 1648).

126 Michal Kopesányi, vacovský biskup (1644 – 1646).

127 Benedikt Kisdy (1598 – 1660), sriemsky biskup (1644 – 1646).

128 Matej Pálffy (1602 – 1646), hlavný opát benediktínov. Na krajinskom sneme v Bratislave v roku 1638 bol poverený obnovením benediktínskej rehole. Tú obnovil v pohraničnej pevnosti v Pannonhalme.

129 Kninský biskup, post však bol v danom období neobsadený.

130 Piotr Gembicki, krakovský biskup (1642 – 1657).

131 Ostrihomská sídelná kapitula.

132 Nitrianska sídelná kapitula.

133 Bratislavská kolegiátka (združená) kapitula.

134 Rábska sídelná kapitula.

135 Kolegiátka (združená) kapitula vo Vasvári.

136 Sídelná kapitula v Záhrebe.

137 Za lelešské prepoštvo odpovedal na pozvánku lelešský prepoš Štefan Simándi (Leles, 3. ok-

Conventus S[ancti] Benedicti¹³⁸
Conventus Turoczyensi¹³⁹
Reverendus Dominus Rohonczy¹⁴⁰
Reverendus Dominus Palfalvai¹⁴¹
Reverendus Dominus Hoffmani¹⁴²
Reverendissimus Dominus Kisdi Praepositus¹⁴³
Reverendus Dominus Lonyai¹⁴⁴
Reverendus Dominus Marcus Senkviczi¹⁴⁵
Reverendus Dominus Vardai¹⁴⁶
Reverendus Dominus Jacobus Feier¹⁴⁷

Domini Seculares

Illustrissimus Comes Judex Curiae Regiae¹⁴⁸
Illustrissimus Comes Banus¹⁴⁹
Illustrissimus Comes Vaivoda Crauoviensis¹⁵⁰

[fol. 237v]

Illustrissimus Dominus Cancellarius Regni Poloniae¹⁵¹
Illustrissimus Dominus Kazanowsky¹⁵²
Illustrissimus Dominus Tarnosky [!]¹⁵³

tóber 1645), szentkereszti prepošta Jána Benkesa posielal na pohreb: OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 10r-v.

138 Konvent benediktínov v Mănăstirea [Rumunsko].

139 Turčianske prepošstvo Blahoslavenej Panny Márie.

140 Štefan Rohonczy, opát, volený čanádsky biskup.

141 Ján Pálfalvai (1603 – 1663), opát v Tapolca [Maďarsko], jágerský veľkoprepošt.

142 Pavol Hoffmann (1614 – 1659), ostrihomský kanonik.

143 Benedikt Kisdy (cca 1598 – 1660), srímsky biskup.

144 Andrej Lónyay, ostrihomský kanonik.

145 Marek Senkvič, ostrihomský kanonik.

146 [?]Michal Kisvárdai, ostrihomský kanonik.

147 Jakub Fejér, ostrihomský kanonik.

148 Juraj Drugeth z Humenného, krajinský sudca (1636 – 1645).

149 Ján Draskovits, chorvátsky bán (1640 – 1646).

150 Gróf Stanisław Lubomirski (1583 – 1649), najvyšší predkrájač a čašníik Poľského kráľovstva, generálny starosta a krakovský vojvoda. Na základe jeho podpisu (27. december 1645, Kolbuszova) „Palatinus et G. C. Cracoviensis“, OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 4r–v, nezúčastnil sa pohrebu.

151 Knieža Juraj (Jerzy) Ossoliński (1595 – 1650), poľský diplomat a vysoký kráľovský hodnosťár, ríšske knieža, od roku 1643 kancelár Veľkej koruny, vicepokladník a i. Nemohol sa osobne zúčastniť pohrebu, jeho list s odpoveďou: Varšava, 9. december 1645. OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 3r–v.

152 Adam Kazanowski (1599 – 1649), poľský kráľovský hodnosťár (stolník Veľkej koruny, korunný vicekomorník, maršal snemu a i.), osobný priateľ poľského kráľa Vladislava IV. Vasu.

153 Jan Tarnowski (1585 – 1669), prvý kanonik z Cuiavie, Przemysle, Varmie a Varšavy, krakovský arcidiakon z roku 1640, tajomník Vladislava IV. Vasu a arcibiskupa z Leopoli z roku

Illustrissimus C[omes] Dominus Stephanus Pálffy¹⁵⁴
Illustrissimus C[omes] Dominus Paulus Pálffy¹⁵⁵
Illustrissimus Comes Joannes Pálffy¹⁵⁶
Illustrissimus Comes Adamus Bottiani¹⁵⁷
Illustrissimus Comes Stephanus Chaky¹⁵⁸
Illustrissimus Comes Ladislaus Chaky¹⁵⁹
Illustrissimus Comes Adamus Forgacz¹⁶⁰
Illustrissimus Comes Nicolaus â Zrinio¹⁶¹
Illustrissimus Comes Petrus â Zrinio¹⁶²
Illustrissimus Comes Franciscus Nadasdi¹⁶³
Illustrissimus [!] Comes Caspar, Gabriel et Georgius Illeshazi¹⁶⁴
Illustrissimi Comites Georgius, Gabriel et Emericus Erdödi¹⁶⁵

1654. Za informáciu ďakujeme Dr. Dorote Gregorowitz (Sliezska univerzita Katowice).

- 154 Štefan Pálffy vo svojej odpovedi (26. november 1645, Viedeň) sa ospravedlnil kvôli chorobe. OSzK Kézirattár, Quart. Lat. 759, fol. 6v. Štefan Pálffy (1585/86 – †Wien 29. 5. 1646), uhorský kráľovský platený radca, bývalý župan Bratislavskej stolice (1600 – 1640), strážca koruny (1608 – 1625) a hlavný kapitán Nových Zámkov a oblastí banských miest. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 227.
- 155 Pavol Pálffy (1592 – 1653), predseda Uhorskej komory (1626 – 1646), kráľovský dvormajster, hlavný župan Bratislavskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 227.
- 156 Ján Pálffy (†1646), strážca koruny, kráľovský radca a uhorský kráľovský radca, kráľovský hlavný komorník, hlavný župan Komárňanskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 226.
- 157 Adam I. Batthyány (1610 – 1659), zadunajský hlavný kapitán a hlavný kráľovský stolník, patril k „Esterházydom“, teda pokračovateľom politiky Mikuláša Esterházyho.
- 158 Štefan Csáky (1603 – 1662), hlavný župan Spišskej stolice, taverník.
- 159 Ladislav Csáky (†1655), kapitán hradu Pápa, dolnouhorský hlavný kapitán a kráľovský radca, hlavný župan Zvolenskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 66.
- 160 Adam Forgáč (1601 – 1681), hlavný župan Novohradskej stolice, sečiansky hradný kapitán, gróf a kráľovský radca, kráľovský hlavný pohárnik, novozámocký kapitán a preddunajský hlavný kapitán. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 100.
- 161 Mikuláš Zrínsky (1620 – 1664), chorvátsky a uhorský básnik, politik, vojvodca, kráľovský hlavný stajník (1628 – 1664). V čase pohrebu (od 20. októbra 1645) aj hlavný župan Zalianskej a Šomoďskej stolice. Pozri FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 371.
- 162 Peter Zrínsky (1621 – 1671), syn Juraja Zrínskeho, chorvátskeho bána a Magdalény Széchyovej, otec Heleny Zrínskej. Neskorší Chorvátsky bán (1665 – 1670) a účastník Wesselényiho sprisahania.
- 163 František (II.) Nádasdy (1622 – 1671), hlavný župan Vašskej stolice a kráľovský radca. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 207.
- 164 Gašpar, Gabriel a Juraj Illésházyovci. Gašpar Illésházy (1593 – 1648), hlavný župan Trenčianskej, Liptovskej a Oravskej stolice; manžel Heleny Thurzovej, dcéry palatína Juraja Thurzu a Alžbety Czoborovej. Gabriel Illésházy (1622 – 1667) a Juraj Illésházy (†1684), synovia Gašpara Illésházyho a Heleny Thurzovej. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 141.
- 165 Juraj, Gabriel a Imrich Erdődyovci, synovia Krištofa Erdődyho a Barbory Thurzovej, dcéry palatína Juraja Thurzu a Alžbety Czoborovej. Juraj Erdődy (1614 – 1663), hlavný župan Varaždínskej stolice a kráľovský radca. Gabriel Erdődy (1615 – 1650), cisársky komorník na dvore Ferdinanda II., kráľovský radca. Imrich Erdődy (†1690), cisársky komorník na dvore

Illustrissimi Comites Nicolaus et Gaspar Tersaczky¹⁶⁶
Illustrissimus Comes Caspar Draskouich¹⁶⁷
Illustrissimus Magnificus Dominus Nicolaus Draskouich¹⁶⁸
Magnificus Dominus Caspar Szunioh¹⁶⁹
Magnificus Dominus Krosiczky¹⁷⁰
Magnificus Dominus Personalis¹⁷¹
Magnificus Dominus Franciscus Keglevith¹⁷²
Magnificus Dominus Dyonisius Szechi¹⁷³
Magnificus Dominus Casparus Lippai¹⁷⁴

[fol. 238r]

Magnificus Dominus Joannes Liszthius¹⁷⁵
Magnificus Dominus Ladislaus Liszthius¹⁷⁶

Ferdinanda III. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 88.

166 Chorvátsky bán Mikuláš Frangepán (1584 – 1647) a jeho syn Gašpar II. Frangepán (? – 1653). Ďakujeme prof. Gézovi Pálffymu (Historický ústav Maďarskej akadémie vied) za pomoc pri identifikácii.

167 Gašpar Draskovich (†1668), cisársky a kráľovský komorník.

168 Mikuláš Draskovich (1630 – 1687), syn kráľovského radcu a chorvátskeho bána Jána Draskovicha (v rokoch 1646 – 1648 palatína) a Barbory Thurzovej, dcéry palatína Juraja Thurzu a Alžbety Czoborovej. Neskorší krajinský sudca a hlavný župan Mošonskej a Oravskej stolice. [Pred menom sa pôvodne nachádzalo oslovenie magnificus, ktoré dodatočne prečiarkli].

169 Gašpar Szunyogh (1595 – 1659), uhorský kráľovský radca, hradný kapitán v Szendrő, hlavný župan Gemerskej stolice (od r. 1652 komorník Ferdinanda III.). FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 316.

170 Krosiczky.

171 Tomáš Mikulich (1580 – 1649), kráľovský personál, účastník krajinského snemu v Bratislave 1646/1647. GUSZAROVA, ref. 17, s. 117.

172 František Keglevicz (1575 – 1659), komorník Ferdinanda III.

173 Dionýz Széchy, rábsky zástupca hlavného kapitána (vicegenerál) v rokoch 1643 – 1646. Pozri bližšie: PÁLFFY, Géza. Kerületi és végvidéki főkapitányok és főkapitány-helyettesek Magyarországon a 16 – 17. században. In *Történelmi Szemle*, 1997, 2. szám, s. 257-288. ISSN 0040-9634.

174 Gašpar Lippay (†1654), protonotár krajinského sudcu (1635) a v roku 1644 už aj palatína. Bol radcom Uhorskej komory a predsedom Uhorskej komory (od roku 1646). FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 178; FEDERMAYER, Frederik. Lippayovci zo Zombora. Genealogický pohľad na vznik novej prohabsburskej aristokracie. In FEDERMAYER, Frederik a kol. *Magnátske rody v našich dejinách 1526 – 1948*. Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2012, s. 29 – 77. ISBN 9788097019662; DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 244.

175 Barón Ján Listhius (1600 – 1673), manžel Kataríny Széchyovej, dcéry hlavného župana Gemerskej stolice, kráľovského radcu a hlavného komorníka Juraja Széchyho a Márie Drugethovej z Humenného. Od roku 1666 komorník Leopolda I.

176 Ladislav Listhius. Učeň na dvore Mikuláša Esterházyho. V roku 1655 získal pre rod grófsky titul. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 173 a i.

Magnifici Domini Gabriel et Stephanus Palocziai¹⁷⁷
Magnifici Domini Emericus et Valentinus Czobor¹⁷⁸
Magnifici Domini Senior et Junior Malakoczi¹⁷⁹
Magnificus Dominus Michael Vizkelethi¹⁸⁰
Magnificus Dominus Franciscus Revai¹⁸¹
Magnifici Domini Joannes et Daniel Pongracz¹⁸²
Magnifici Domini Nicolaus, Paulus et Matthias Osztorosich[!]¹⁸³
Magnifici Domini Simon et Franciscus Balassa¹⁸⁴
Illustrissimus Comes Franciscus Veselini¹⁸⁵
Magnificus Dominus Daniel Esterhazi¹⁸⁶
Magnificus Dominus Ladislaus Revai¹⁸⁷

-
- 177 Gabriel a Štefan Palocsayovci, synovia Juraja Palocsaya a Kláry Büdiovej. Gabriel Palocsay bol rytierom rádu Zlatého rúna.
- 178 Imrich a Valentín Czoborovci. Imrich Czobor (1628 – 1677); Valentín Czobor bol synom Imricha Czobora (†1641), hlavného župana Nitrianskej stolice.
- 179 Mikuláš Malakóczi st. a ml. Mikuláš malakóczi sa zúčastnil stoličných zasadnutí Zalianskej stolice. Pozri TURBULY, Éva. *Zala vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái II. 1611–1655*. Zalai gyűjtemény 39. Zalaegerszeg: Zala Megyei Levéltár, 1996, s. 94 a i. ISBN 9637226028. Mikuláš Malakóczy st., syn Mikuláša Malakóczyho, dôverného človeka a radcu hlavného kapitána Kaniže, Juraja Zrínyiho. Komisar vyslaný krajinským snemom v roku 1635 vo veci zrušenia suchého mýta Slavónska a Chorvátska. Mikuláš Malakóczy ml., syn Mikuláša Malakóczyho st. a Doroty Konzskyovej. NAGY, Iván. *Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. I-XII. köt.* Pest: Beimerl és Kozma – Ráth, 1857 – 1868, 6. kötet.
- 180 Michal Vizkelety, barón, vicepalatín, manžel Márie Thurzovej, dcéry palatína Juraja Thurzu a Alžbety Czoborovej. V roku 1650 sa uvádza už iba jeho vdova. V Nitrianskej stolici nachádzame istého Michala Vizkeletyho ako hlavného slúžneho Nitrianskej stolice v rokoch 1627 – 1631, zrejme ide o inú osobu, keďže táto nemala barónsky titul. NAGY, ref. 177, 7. kötet.
- 181 František Révay (†1656), bol učňom na dvore Juraja Thurzu, hlavný župan Turčianskej stolice, za manželku mal Barboru Pongráczovú. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 170 a i.
- 182 Ján a Daniel Pongráczovci. Ján Pongrácz – v roku 1636 bol učňom na dvore Mikuláša Esterházyho. Daniel Pongrácz – familiár a komorník na dvore Mikuláša Esterházyho. Pozri DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 174, 175, 214.
- 183 Mikuláš Ostrosith (1610 – 1660), strážca uhorskej koruny; Pavol Ostrosith (1620 – 1652) a Matej Ostrosith (1625 – 1701).
- 184 Šimon a František Balassovci. Šimon Balassa (†1654), jeho brat František Balassa bol hlavným županom Hontianskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 44.
- 185 František Wesselényi (1605 – 1667), familiár Mikuláša Esterházyho. Kapitán hradu Filakovo, neskôr aj uhorský palatín. S Mikulášom Esterházym bol vo vzdialenom príbuzenstve, jeho matka bola sesternicou Uršuli Dersffyovej, prvej manželky Esterházyho.
- 186 Barón Daniel Esterházy (1585 – 1654), mladší brat palatína Mikuláša Esterházyho, platený kráľovský radca (1650 – 1651). S manželkou Juditou Rummyovou mal 16 potomkov, je zakladateľom česneckej línie rodu Esterházy.
- 187 Barón Ladislav Révay (1600 – 1667), familiár Mikuláša Esterházyho, syn Martina Révaya a Žofie Esterházyovej, sestry Mikuláša Esterházyho. Hradný kapitán Beckova, kráľovský komisár.

Magnificus Dominus Franciscus Prini[!]¹⁸⁸
Magnificus Dominus Andreas Revai¹⁸⁹
Magnificus Dominus Adamus Cziraki¹⁹⁰
Magnificus Dominus Joannes Keri¹⁹¹
Magnificus Dominus Ludovicus Nyari¹⁹²
Magnificus Dominus Paulus Sereni¹⁹³
Magnifici Domini Leonardus et Joannes Amadii[!]¹⁹⁴
Magnificus Dominus Franciscus Horvath de Vegla¹⁹⁵
Magnificus Dominus Sephanus Kohari¹⁹⁶
Magnificus Dominus Sigismundus Megieri¹⁹⁷
Magnificus Dominus Andreas Rottal¹⁹⁸
Magnificus Dominus N. Haller¹⁹⁹

-
- 188 František Perényi, syn hlavného župana Zemplínskej stolice Juraja Perényiho (†1651).
- 189 Barón Andrej Révay (*1635), komorník Mikuláša Esterházyho do 25. novembra 1635, keď sa oženil s Katarínou, dcérou Petra Koháryho. Svadbu pre nich usporiadal Mikuláš Esterházy v Bratislave. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 236.
- 190 Adam Cziráki, familiár Mikuláša Esterházyho. Zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647, nefiguroval iba medzi magnátmi, ale jeho meno je uvedené aj v zozname sudcov a prísediacich Kráľovskej tabule. GUSZAROVA, ref. 17, s. 118.
- 191 Ján Kéry z Kiarova. Strážca uhorskej koruny, za prvú manželku mal Annu Esterházyovú (1590 – 1638), sestru Mikuláša Esterházyho. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 33, 34, 374.
- 192 Ludovít Nyáry z Bedegkeru (1590 cca – 1664), kráľovský radca, v roku 1646 ako evanjelický aristokrat bol popri Štefanovi Bethlenovi druhým protestantským kandidátom na palatína; (aj v roku 1649 bol kandidátom na palatína); v roku 1655 bol povýšený na grófa. O jeho kariére: gr. NYARY, Zsigmond. *Nyáry de Bedegh et Berencs. Hét évszázad történetéből*. Budapest: Heraldika Kiadó, 1996, s. 140 – 152. ISBN 9633791383.
- 193 Pavol Serényi (1596 – 1667), dvorský radca, moravský zemský hajtmán.
- 194 Leonard a Ján Amadeovci. Barón Leonard Amade (†1647), v rokoch 1630 – 1645 bol vice-palatínom. Ján Amade ([?]1610 – 1656), manžel Judity Esterházyovej, dcéry Gabriela Esterházyho a Márie Dersffyovej. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 238, 434.
- 195 František Horváth z Végly, familiár Mikuláša Esterházyho, zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647. GUSZAROVA, ref. 17, s. 118.
- 196 Štefan I. Koháry (1616 – 1664), neskorší hlavný župan Hontianskej stolice. V detstve osirel, jeho tátorom bol Daniel Esterházy, neskorší hlavný župan Hontianskej stolice.
- 197 Žigmund Megyery, familiár Mikuláša Esterházyho. Zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647, nie však osobne, ale zastupoval ho František Szegedy. GUSZAROVA, ref. 17, s. 118.
- 198 Andrej Rottal, manžel Zuzany Méreyovej, dcéry Gašpara Méreyho a Uršuli Kéméndyovej. Na základe XCIII. zákonného článku z roku 1635 ho prijali za Uhra, kvôli maloletosti ešte v tomto roku nezložil prísahu.
- 199 Pravdepodobne ide o maloletého syna Samuela Hallera, Juraja Hallera. Samuel Haller, kapitán v Diósgyőre, padol v boji pri Jágri 3. októbra 1643. Jeho syn Juraj sa narodil v roku 1643. Prádepodobne preto sem dali N, lebo vedeli, že ide o významný rod, ale nemali žiadneho dospelého člena. Informáciu nám poskytol Dr. András Péter Szabó (Historický ústav Maďarskej akadémie vied).

[fol. 238v]

Magnificus Dominus Volffangus Ezterhazi²⁰⁰

Magnificus Dominus Georgius Maithini²⁰¹

Magnificus Dominus Franciscus Ezterhazi²⁰²

Magnifici Domini Ladislaus et Emericus Berczeni²⁰³

Magnificus Dominus Franciscus Pograni²⁰⁴

Magnificus Dominus Nicolaus Jo²⁰⁵

Magnificus Dominus Sigismundus Zai²⁰⁶

Magnificus Dominus Franciscus Zai²⁰⁷

Domini Nobiles

Generosus Dominus Sigismundus Eörsi²⁰⁸

Generosus Dominus Joannes Törös²⁰⁹

Generosus Dominus Volffangus Morocz²¹⁰

Generosus Dominus Georgius Rakoviczki²¹¹

Generosus Dominus Lucas Vattai²¹²

Generosus Dominus Andreas Ruthkay²¹³

200 Wolfgang Esterházy (1614 – 1670), syn Gabriela Esterházyho a Anny Ujfalusyovej, synovec Mikuláša Esterházyho.

201 Juraj Majtényi, novožamocký kapitán, za vojenské služby bol v roku 1631 povýšený do barónskeho stavu.

202 František Esterházy, najmladší syn Mikuláša Esterházyho a Kristíny Nyáryovej, župan Šomodskej a Zaliankej stolice (1670 – 1683).

203 Ladislav (1616 – 1657) a Imrich Bercsenyiovcí (1617 – 1660); synovia Imricha Bercsenyiho, radcu Uhorskej komory za Ferdinanda II. a Barbory Lugossyovej (dcéry Jána Lugossyho, kapitána hradu Lipova [Rumunsko]. Ladislav Bercsenyi bol hlavným kapitánom hradu Damásd [Maďarsko].

204 František Pogrányi, vnuk krupinského hradného kapitána, novohradského hlavného kapitána a kráľovského radcu Benedikta Pogrányiho [?].

205 Barón Mikuláš Joó z Kaszaházy (1603 – 1654), familiár Mikuláša Esterházyho. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 175, 253 a i.

206 Žigmund Zay (1588 – 1649), komorník Ferdinanda II. Zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647. GUSZAROVA, ref. 17, s. 118.

207 František II. Zay, manžel Evy Ujfalusyovej.

208 Žigmund Eörsy, dvorský kapitán a familiár Mikuláša Esterházyho, podžupan Šopronskej stolice.

209 Ján Törös, radca Uhorskej komory, vyslanec v Semohradskom kniežatstve, od roku 1647 radca Ferdinanda III.

210 Wolfgang Mórocz (1575 – 1648), radca Uhorskej komory.

211 Juraj Rakoviczki, radca Uhorskej komory.

212 Lukáš Vattay, hradný kapitán Plaveckého Podradia, hlavný pokladník Uhorskej komory.

213 Andrej Ruthkay, od r. 1637 bol zastupujúcim uhorským kráľovským dvorským tajomníkom. V roku 1640 bol menovaný a v rokoch 1644 – 1651 už figuruje ako skutočný uhorský kráľovský dvorský tajomník. FALLENBÜCH, Zoltán. A Magyar Kamara tisztviselői a XVII. században. In *Levéltári Közlemények*, 1968, 39, 2, s. 256.

Generosus Dominus strenuus²¹⁴ Gabriel Soos²¹⁵
Generosus Dominus Daniel Rauch²¹⁶
Generosus Dominus Michael Silva²¹⁷
Generosus Dominus Franciscus Bihari²¹⁸
Generosus Dominus Ladislaus Kubini²¹⁹
NB. Generosi Domini Petrus et Michael Szentiványi²²⁰
Generosus Dominus Martinus Spaczai²²¹
Generosus Dominus Stephanus More²²²
Generosus Dominus Thomas Nagy²²³
Generosus Dominus Nicolas Földvári²²⁴
Generosus Dominus Paulus Vadasy²²⁵

[fol. 239r]

Generosus Dominus Gabriel Giczi²²⁶
Generosus Dominus Stephanus Liptai, Georgius²²⁷
Generosus Dominus Stephanus Asguthi²²⁸

214 Nad menom je nečitateľná poznámka v medziriadku.

215 Gabriel Soós, poverený košický poštmajster v rokoch 1638 – 1649. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 295.

216 Daniel Rauch, preceptor Štefana Esterházyho, syna palatína Mikuláša Esterházyho; familiár Mikuláša Esterházyho.

217 Michal Szilva († 1654), hlavný bratislavský tridsiatkár v rokoch 1629 – 1654. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 313.

218 František Bihari († 1656), tridsiatkár v Trnave v rokoch 1625 – 1656. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 54.

219 Ladislav Kubinyi, podžupan Liptovskej stolice, vyslanec Liptovskej a Oravskej stolice na krajinský snem. NAGY, ref. 177, 6. kötet.

220 Peter a Michal Szentiványiovcí. Peter Szentiványi, familiár Mikuláša Esterházyho. Michal Szentiványi, manžel Kataríny Esterházyovej, netere Mikuláša Esterházyho. Katarína bola dcéra Magdalény Esterházyovej a Ladislava Kubinyiho, švagra Mikuláša Esterházyho. Za manželku mal Katarínu Esterházyovú, sestru Mikuláša Esterházyho. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 31, 465. Podžupan Liptovskej stolice [?].

221 Martin Spáczai (1600 – 1650), protonotár kráľovskej tabule [?]; zástupca komárňanského hlavného kapitána v rokoch 1640 – 1650. PÁLFFY, ref. 171, s. 257 – 288.

222 Štefan Móre (cca 1610 – cca 1650), hradný kapitán v Sendrove [Szendrő, Maďarsko].

223 Tomáš Nagy, vicekapitán v Dregeľ-Palanke. NAGY, ref. 177, 7. kötet.

224 Mikuláš Földváry (1610 – ?), plukovník chorvátskeho pluku.

225 Pavol Vadászy (1610 – ?), vicekapitán Fil'akovského hradu.

226 Gabriel Géczy [Ghiczy], sečiansky vicekapitán. SZABÓ, András Péter (ed.). *A szécsényi seregszék jegyzőkönyve (1656 – 1661)*. Adatok, források és tanulmányok a Nógrád Megyei Levéltárból (59). Salgótarján: Nógrád Megyei Levéltár, 2010, s. 101. ISBN 9637243755, 9789637243752.

227 Štefan Liptai († 1660), familiár Mikuláša Esterházyho, sečiansky hradný kapitán [?]. Juraj Liptai († 1657), v rokoch 1641 a 1657 levický vicekapitán. NAGY, ref. 177, 7. kötet; SZABÓ, ref. 224, s. 66.

228 Štefan Asguthy, v rokoch 1624 – 1647 podžupan Zvolenskej stolice. PESTY, Frigyes. Zólyom

Generosus Dominus Stephanus Morocz²²⁹
Generosi Domini Michael et Ladislaus Bossani²³⁰
Generosus Dominus Alexander Anios²³¹
Generosus Dominus Franciscus Nagy Mihali²³²
Generosus Dominus Georgius Breni²³³
Generosus Dominus Gregorius Uyfalusi²³⁴
Generosus Dominus Stephanus Uyfalusi²³⁵
Generosus Dominus Andreas Izdenczi²³⁶
Generosus Dominus Stephanus Zichi²³⁷
Generosus Dominus Stephanus Sibrik²³⁸
Generosus Dominus Caspar Boroniai²³⁹
Generosus Dominus Gabriel Bossani²⁴⁰

-
- megyei alispánok. In *Századok*, 1874, s. 581. Pri identifikácii nám pomohol Dr. András Péter Szabó (Historický ústav Maďarskej akadémie vied).
- 229 Štefan Morócz 1610 – 1683), syn Wolfganga Morócza, uhorského vicepalatína a podžupana Bratislavskej stolice. Od roku 1647 podžupan Bratislavskej stolice. (Pozri bližšie: FEDERMAYER, Frederik. Wolfgang Mórócz z Beketfalvy (1575 – 1648). Spoločenský vzostup kariérneho úradníka v ranonovovekom Uhorsku. In *Theatrum historiae*, č. 9, 2011, s. 201 – 223).
- 230 Barón Michal Bossányi a jeho syn Ladislav Bossányi. Michal Bossányi († po 1649), vyslanec za Tekovskú stolicu na krajinskom sneme v Šoproni v rokoch 1634/1635. V rokoch 1632 – 1635 bol tekovským podžupanom. V roku 1649 bol povýšený do barónskeho stavu. Ladislav Bossányi, zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647, GUSZAROVA, ref. 17, s. 114, 118; FEDERMAYER, Frederik. *Lexikón erbov šľachty na Slovensku I. Trenčianska stolica*. Bratislava: Hajko & Hajková, 2000, s. 31. ISBN 8088700485.
- 231 Alexander Ányos, manžel Anny Márie Kéryovej.
- 232 František Nagymihályi, zúčastnil sa krajinského snemu v Bratislave 1646/1647, spomína sa ako prisediaci Kráľovskej tabule. GUSZAROVA, ref. 17, s. 119.
- 233 Juraj Berényi (o ňom: GUSZAROVA, Tatjana Guszarova. „A nagy réghy dicsiretes magyár gyókerbóll ký nőtt szép ágh...“ Berényi György báróságára írt Gratuláció. In BARÁTH, Magdolna – MOLNÁR, Antal (szerk.). *A történettudomány szolgálatában : tanulmányok a 70 éves Gecsényi Lajos tiszteletére*. Budapest; Győr: Magyar Országos Levéltár, 2012, s. 149 – 165. ISBN 9789637228346.
- 234 Gregor Újfalusy ((†1649), pravdepodobne syn Jána Újfalussyho a Katalin Bánffyovej, manžel Anny Žofie Mariássyovej.
- 235 Štefan Újfalusy. Jeho sestra Anna Ujfalussyová bola prvou manželkou Gabriela Esterházyho (1614 – 1670).
- 236 Andrej Izdenczy, uhorský vyslanec v Konštantínopole, v roku 1638 vyslanec k poľskému kráľovi vo veci ohľadom prinavrátania hradu Stará Lubovňa a 13 spišských miest. NAGY, ref. 177, 5. kötet.
- 237 Štefan Zichy st. (1616 – 1693), kapitán jazdy a mestský kapitán v Rábe. Kráľovský stolník a hradný kapitán v Tate.
- 238 Štefan Sibrik, vyslanec Vašskej stolice na krajinskom sneme v roku 1637.
- 239 Gašpar Baranyai (†1651), manžel Heleny Bossányovej.
- 240 Gabriel Bossányi, v rokoch 1650 – 1664 bol zástupcom hlavného kapitána komárnianskej pevnosti. Pozri bližšie PÁLFFY, ref. 171, s. 257 – 288.

Generosus Dominus Joannes Benczicz²⁴¹
Generosus Dominus Ladislaus Sandor²⁴²
Generosus Dominus Emericus Ebeczki²⁴³
Generosus Dominus Ladislaus Kerest Uri [!]²⁴⁴
Generosus Dominus Josephus Ormandi²⁴⁵
Generosus Dominus Franciscus Kemendi²⁴⁶
Generosus Dominus Stephanus Beseneci²⁴⁷
Generosus Dominus Balthasar Egredj²⁴⁸
Generosus Dominus Emericus Madaczanj²⁴⁹
Generosus Dominus Franciscus Kaldy²⁵⁰
Generosi Domini Michaelis et Stephanus Kisfaludy²⁵¹
Generosus Dominus Franciscus Perniessy²⁵²
Generosus Dominus Georgius Ratky²⁵³

[fol. 239v]

Generosus Dominus Nicolaus Falusy²⁵⁴

-
- 241 Ján Bencsics, v rokoch 1659 – 1663 bol slúžnym Bratislavskej stolice. Bol ženatý s Máriou Ormányovou. PONGRÁCZ, Denis at al. *Šľachta Bratislavskej stolice*. Bratislava: Agentúra LUIGI, 2004, s. 57. ISBN 8096902709.
- 242 Ladislav Sándor, zúčastnil sa krajinského snemu v Šoproni 1634/1635, spomína sa ako príseďiaci Kráľovskej tabule a vyslanec za Nitriansku stolicu. GUSZAROVA, ref. 17, s. 114.
- 243 Imrich Ebeczky, radca Uhorskej komory.
- 244 Ladislav Keresztúri, viackrát bol vyslancom Nitrianskej stolice na krajinskom sneme, neskôr podžupanom Nitranskej stolice a od roku 1655 aj vicepalatín.
- 245 Jozef Ormány (1612 – 1651), syn Jána Ormányho, kapitána uhorských vojakov v Rábskej pevnosti v roku 1588. Jozefov syn Ján pôsobil ako provízor u Esterházyovcov, v roku 1664 sa stal pokladníkom Bratislavskej stolice. PONGRÁCZ, ref. 241, s. 302 – 303.
- 246 František Kéméndi. Azda ho môžeme stotožniť s Františkom Kéméndym, šľachticom žijúcim v Bratislavskej stolici. PONGRÁCZ, ref. 241, s. 200.
- 247 Štefan Besseneyi. V roku 1632 bol kapitánom jazdy hradu v Egerszegu, v roku 1641 už figuruje ako hradný kapitán v Kiskomárome. Tým bol aj v roku 1646, čiže aj na pohrebe Esterházyho. Bol vyslancom Zalianskej stolice na krajinskom sneme. V januári 1651 sa už spomína jeho vdova. TURBULY, ref. 177, s. 65, 85, 96, 107.
- 248 Baltazár Egredy, pálfyovský prefekt, v roku 1647 bol vyslancom Nitrianskej stolice a príseďiacim kráľovskej tabule.
- 249 Imrich Madocsányi, podžupan Trenčianskej stolice (1641 – 1642) a direktor vršateckého panstva. FEDERMAYER, ref. 228, s. 136.
- 250 František Káldy [st.], familiár Adama I. Batthyányho, najprv podkapitán v Pápe (1628 – 1637), neskôr zadunajský hlavný podkapitán (1637 – 1648).
- 251 Michal a Štefan Kisfaludyovci, familiári Adama Batthyányho.
- 252 František Perneszy z Osztopánu (1606 – 1651), zaliansky a šomod'ský podžupan, ich vyslanec na krajinskom sneme, hradný kapitán v Lövó.
- 253 Juraj Rátki, kapitán v Egerszegu [?].
- 254 Mikuláš Falussy. Pochádzal z vašskej vetvy rodu, býval v Güssingu a bol v službách vdovy po Františkovi Batthyánym, Evy Poppelovej z Lobkowitz. PONGRÁCZ, ref. 241, s. 129. O rode pozri: GECSÉNYI, Lajos. Egy köznemesi család a XVII. században. (A Falussyak.).

Generosus Dominus Joannes Pataky²⁵⁵
Generosus Dominus Georgius Reczey²⁵⁶
Generosus Magnificus Dominus Adamus Viczay²⁵⁷
Generosi Domini Stephanus et Joannes Hagimasy²⁵⁸
Generosus Dominus Georgius Hoszutoti²⁵⁹
Generosus Dominus Michaelis Mayteny²⁶⁰
Generosus Dominus Petrus Loranth²⁶¹
Generosus Dominus Andreas Kerekes²⁶²
Generosus Dominus Stephanus Daras²⁶³
Generosus Dominus Stephanus Aszalay²⁶⁴
Generosus Dominus Gabrielis Vadasz²⁶⁵
Generosus Dominus Paulus Kery²⁶⁶
Generosus Dominus Petrus Fanczy²⁶⁷

In KATONA, Csaba (szerk.). *Gazdaság, társadalom, igazgatás. Tanulmányok a kora újkor történetéből*. Győr: Győr-Moson-Sopron Megye Győri Levéltára; Győr Megyei Jogú Város Levéltára, 2008, s. 309 – 323. ISBN 9789637228292. Mikuláš Falussy predstavený v štúdiu mohol byť ešte v roku 1645 dosť mladý.

- 255 Ján Pataky, v rokoch 1609 – 1617 notár Zalianskej stolice. MOLNÁR, András. *Zala megye archontológiája 1138–2000*. Zalaegerszeg: Zala Megyei Levéltár, 2000, s. 460. ISBN 9637226397.
- 256 Juraj Récsey, syn Valentína Récseyho, podžupana Šopronskej stolice (†1637), nádasyovský familiár. DOMINKOVITS, Péter. Familiárisi szolgálat – vármegyei hivatalviselés: Egy 17. századi Sopron vármegyei alispán, gálosházi Récsey (Recsey) Bálint. In *Korall*, 2002, 9, s. 43. ISSN 1586-2410.
- 257 Barón Adam Viczay, bývalý familiár Mikuláša Esterházyho, brat Evy Viczayovej, manželky Pavla Esterházyho (1587 – 1645), brata Milukáša Esterházyho. DUCHOŇOVÁ, ref. 1, s. 223.
- 258 Štefan a Ján Hagymássyovci. Štefan Hagymási († 1655), jeho brat Ján Hagymási, familiár zadunajského kapitána Adama Batthyányho. KOLTAI, András. Batthyány Ádám. *Egy magyar főúr és udvara a XVII. század közepén*. A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai – Források, feldolgozások 14. Győr: Győri Egyházmegyei Levéltár, 2012, s. 152, 153. HU ISBN 9786155035036.
- 259 Juraj Hosszútóthy, familiár Mikuláša Esterházyho.
- 260 Michal Majtényi, radca Uhorskej komory.
- 261 Peter Lóránth. Bližšie o ňom pozri FEDERMAYER, Frederik. Lorantové z Inky. Portrét rodu moravsko-uherského pomezí. In *Časopis Národního muzea* [Praha], řada historická 178, 2009, č. 3 – 4, s. 106 – 121. Ďakujeme prof. Gézovi Pálffyemu (Historický ústav Maďarskej akadémie vied) za pomoc pri identifikácii. ISSN 2533-5693.
- 262 Andrej Kerekes (†1668), radca Uhorskej komory.
- 263 Štefan Daras, notár Zalianskej stolice (1640 – 1651), kráľovský personál. TURBULY, ref. 177, s. 84.
- 264 Štefan Aszalay, tajomník a protonotár palatína Mikuláša Esterházyho.
- 265 Gabriel Vadasz.
- 266 Pavol Kéry, familiár zadunajského hlavného kapitána Adama Batthyányho. KOLTAI, ref. 256, s. 258 – 260.
- 267 Peter Fanczy.

Generosus Dominus Michael Sarka²⁶⁸
Generosus Dominus Franciscus Botka²⁶⁹
Generosus Dominus Georgius Angial²⁷⁰
Generosus Dominus Daniel Rakolupsky²⁷¹
Generosi Domini Paulus et Stephanus Ordody²⁷²
Generosus Dominus Mattisonsky²⁷³ vice comes Comitatus Thrincziniensis
Generosus Dominus Georgius Szombathely vice comes Comitatus Mosoniensis²⁷⁴
Generosus Dominus Joannes Horvath vice comes Comitatus Castriferrei²⁷⁵

Comitatus

Ungh²⁷⁶
[fol. 240r]
Saaros²⁷⁷
Nograd²⁷⁸
Honth²⁷⁹
Bars²⁸⁰
Comarom²⁸¹
Posony²⁸²
Illustrissimi Soprony²⁸³ *desideratur*
Szala²⁸⁴ *desideratur*

268 Michal Sarka [Szarka], jeden z kapitánov jazdy zadunajského kapitána Adama Batthyányho (v rokoch 1645 – 1647). KOLTAI, ref. 256, s. 296.

269 František Botka, podžupan Vesprímskej stolice a vyslanec Vesprímskej stolice na krajinskom sneme v Bratislave 1646/1647. TURBULY, ref. 177, s. 84; GUSZAROVA, ref. 17, s. 120.

270 Juraj Angyal, vyslanec Zalianskej stolice.

271 Daniel Rakolupský, v rokoch 1615 – 1621 bol trenčianskym tridsiatkárom. FALLENBÜCH, ref. 211, s. 258, 261. Roku 1630 v Grazi získal doktorský titul. ANDRITSCH, Johann. *Studenten und Lehrer aus Ungarn und Siebenbürgen an der Universität Graz 1586–1782*. Graz: Verlag der Historischen Landeskommission f. Steiermark, 1965, s. 23.

272 Pavol (†1655) a Štefan (†1649[?]) Ordódyovci, synovia Gašpara Ordódyho (1576 – 1642), radcu Uhorskej komory (1620 – 1642). Štefan Ordódy, vicepalatín, účastník na krajinskom sneme v Bratislave 1646/1647. Jeho meno figuruje aj medzi sudcami a prisediacimi Kráľovskej tabule. Na krajinskom sneme bol zároveň vyslancom Trenčianskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 219; GUSZAROVA, ref. 17, s. 118 a 121.

273 Melichar Mattyasovszky, podžupan Trenčianskej stolice.

274 Juraj Szombathely, podžupan Mošonskej stolice.

275 Ján Horváth, podžupan Vašskej stolice.

276 Užská stolica.

277 Šarišská stolica.

278 Novohradská stolica.

279 Hontianska stolica.

280 Tekovská stolica.

281 Komárňanská stolica.

282 Bratislavská stolica.

283 Šopronská stolica.

284 Zalianska stolica.

Torna²⁸⁵ *desideratur*
Szepes²⁸⁶ *desideratur*
Geomeor²⁸⁷
Pesth Pilis Solt²⁸⁸ *desideratur*
R[everendissi]me Nittra²⁸⁹
Illustrissimae Trinchin²⁹⁰
Illustrissimae Lypto²⁹¹
Turocz²⁹²
Geomeör²⁹³
Magnifici, generosi Moson²⁹⁴ *desideratur*
Illustrissime Vasuar²⁹⁵ *desideratur*
R[everendissi]me Wesprim²⁹⁶

Tott Orszagnak is²⁹⁷
Septem Liberae Montanaeque Civitates²⁹⁸

[fol. 240v]
Item **aliae Liberae Civitates utpote**
Eperyes²⁹⁹
Leuchouia³⁰⁰
Bartffa³⁰¹
Szeben³⁰²
Pozonium³⁰³
Tyrnauia³⁰⁴

285 Tornianska stolica.

286 Spišská stolica.

287 Gemer[-ská] [stolica][?]

288 Peštiansko- Pilišsko- Šoltská stolica.

289 Nitriansky biskup.

290 Trenčianska stolica.

291 Liptovská stolica.

292 Turčianska stolica.

293 Gemerská stolica.

294 Mošonská stolica.

295 Vašská stolica.

296 Vesprím[-ska] [stolica][?]

297 Tiež Slavónsku.

298 Sedem banských miest: Banská Štiavnica, Kremnica, Banská Bystrica, Pukanec, Ľubietová, Nová Baňa, Banská Belá.

299 Prešov.

300 Levoča.

301 Bardejov.

302 Sibiu [Rumunsko].

303 Bratislava.

304 Trnava.

Szakolcza³⁰⁵
Thrinchin³⁰⁶
Modor³⁰⁷
Bosin³⁰⁸
S. Georgi³⁰⁹
Sopronium³¹⁰
Corpona³¹¹
Principissa Transylvaniae Senior³¹² Transylvaniae Principissa Junior³¹³

Item, Relictae Viduae quorundam Magnatum et Nobilium

Domina Relicta Homonnay³¹⁴
Domina Relicta Stephani Chiaky³¹⁵
Domina Relicta Sigismundi Forgacz³¹⁶
Domina Relicta Michaelis Karoly³¹⁷
Domina Relicta Christophori Banffy³¹⁸
Domina Relicta Nicolai Forgacz³¹⁹

[fol. 241r]

Domina Relicta Samuelis Haller³²⁰
Domina Relicta Moysis Szuniogh³²¹
Domina Relicta Emerici Balassa³²²

305 Skalica.

306 Trenčín.

307 Modra.

308 Pezinok [Zapísaný medzi slobodnými kráľovskými mestami aj napriek tomu, že povýšenie mesto nadobudlo až v roku 1647]!

309 Svätý Jur [Zapísaný medzi slobodnými kráľovskými mestami aj napriek tomu, že povýšenie mesto nadobudlo až v roku 1647]!

310 Šopron [Maďarsko].

311 Krupina.

312 Zuzana Lorántffyová (cca 1600 – 1660), manželka Juraja I. Rákócziho.

313 Žofia Báthoryová (1629 – 1680), manželka Juraja II. Rákócziho.

314 Dodatočné doplnenie. Možno predpokladať, že ide o vdovu po krajinskom sudcovi Jánovi Drugethovi z Humenného (1609 – 1645) Annu Jakusithovú.

315 Anna Wesselényiová (1584 – 1649), vdova po Štefanovi Csákym (1569 – 1605).

316 Katarína Pálffyová, 3. manželka a zároveň vdova po barónovi Žigmundovi Forgáchovi (1560 – 1621), dcéra Mikuláša Pálffyho a Márie Fuggerovej.

317 Barbora Segnyeiová, vdova po barónovi Michalovi Károlyim (1585 – 1626).

318 Helena Draskovitsová, 2. manželka a zároveň vdova po Krištofovi Bánffym z Lendavy (1577 – 1643), hlavnom pohárnikovi, kráľovskom taverníkovi a hlavnom županovi Šomodskej a Zalianskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 45.

319 Ester Bossányiová, vdova po taverníkovi Mikulášovi Forgáchovi.

320 Eva Károlyiová, vdova po Samuelovi I. Hallerovi z Hallerkő, kapitánovi v Diósgyőre (†1643).

321 Barbora Osztrosithová, druhá manželka Mojžiša III. Szunyogha z Jesenice a Budatína (1604 barón – †1621).

322 Judita Bosnyáková (1611 – 1654), vdova po Imrichovi II. Balassovi (†1633).

Domina Relicta Pauli Ezterhasy³²³
Domina Relicta Stephani Hederuarj³²⁴
Domina Relicta Voizko³²⁵
Domina Relicta Joannis Szuniogh³²⁶
Domina Relicta Stephani Balogh³²⁷
Domina Relicta Emerici Bossany³²⁸
Domina Relicta Blasy Apony³²⁹
Domina Relicta Caspari Konzsky³³⁰
Domina Relicta Georgii Pograny³³¹
Domina Relicta Michaelis Turzo³³²
Filia quondam Christophori Banfy³³³
Dominae Relictae Danielis et Nicolai Petreoczy³³⁴
Domina Relicta Francisci Nagimihaly³³⁵
Domina Relicta Emerici Berczeny³³⁶

-
- 323 Zuzana Viczayová (†1651), druhá manželka baróna Pavla Esterházyho (1587 – 1645), brata Mikuláša Esterházyho.
- 324 Barónka Alžbeta Esterházyová z Galanty (1616 – 1668), vdova po Štefanovi VI. Hédervárym (1619 – [?]), dcéra Pavla Esterházyho, brata Mikuláša Esterházyho a Zuzany Károlyiovej.
- 325 Zuzana Thurzová, dcéra palatína Juraja Thurzu, vdova Fridricha Vojsku, moravského šľachtica. Za pomoc pri identifikácii ďakujeme doc. Frederikovi Federmayerovi (Filozofická fakulta UK v Bratislave).
- 326 Anna Thurzová, 2. manželka a zároveň vdova po barónovi Jánovi III. Szunyoghovi z Jesenice [mesto a obec v Slovinsku pri hraniciach s Rakúskom] a Budatína (†1641).
- 327 Katarína Lippayová, manželka Štefana Balogha z Nebojse (1645[?]), sestra ostrihomskeho arcibiskupa Juraja Lippaya.
- 328 Katarína Révayová, vdova po Imrichovi Bossányim. Dcéra podžupana Turčianskej stolice Martina Révaya a Žofie Esterházyovej, sestry Mikuláša Esterházyho.
- 329 Barbora Serényiová, vdova po Blažejovi Apponyim z Oponíc, hlavnom županovi Tekovskej stolice.
- 330 Zuzana Balassová, manželka Gašpara Konzskyho. Gašpar Konzsky po korunovácii Ferdinanda III. za uhorského kráľa (1625) bol pasovaný za rytiera zlatej ostrohy. (NAGY, ref. 177, 6. kötet).
- 331 [?], vdova po novozámockom kapitánovi jazdy Jurajovi Pogrányim. ÖStA Hoffinanz – Ungarn. r. Nr. 108. 1172-1175.,1615.12.03. Juraj Pogrányi bol synom Benedikta Pogrányiho, kapitána v Pukanci a Krupine, novohradského hlavného kapitána a kráľovského radcu.
- 332 Helena Horváthová z Vegly, vdova po spišskom hlavnom županovi Michalovi Thurzovi z Betlenoviec († 1636). Pozri: NAGY, ref. 177, 11. kötet.
- 333 Pokiaľ sa pridržame údajov v staršej genealogickej práci Ivána Nagya, môže ísť o Františku Bánffyovú (nar. 24. decembra 1624), ktorá ešte v čase pohrebu nebola vydatá (pri jej mene uvádza Iván Nagy Ladislava Recziczkého). Pozri: NAGY, ref. 177, 1. kötet.
- 334 Žoňa Méreyová (†1661), vdova po Mikulášovi II. Petrőczym (po r. 1571 – pred r. 1639), (pozri: NAGY, ref. 177, 9. kötet). Daniel Petrőczy (1583 – po r. 1639), jeho manželku sa nám nepodarilo identifikovať.
- 335 Margita Tarossová [?], vdova po Františkovi Nagymihályim, tajomníkovi a radcovi Uhorskej komory, podžupanovi Zemplínskej stolice. FALLENBÜCHL, ref. 82, s. 210.
- 336 Borbála Lugassyová (†1653), vdova po Imrichovi Bercényim, novohradskom kapitánovi

Domina Relicta Michaelis Rummy³³⁷
Domina Relicta Georgii Rummy³³⁸
Domina Relicta Nicolai Hagimasy³³⁹
Domina Relicta Joannis Teörök³⁴⁰
Domina Relicta Valentini Reczey³⁴¹
Domina Relicta Joannis Lengyel³⁴²
Domina Relicta Nicolai Sarkany³⁴³

[fol. 241v]

Domina Relicta [ulte]rius Nicolai Sarkani³⁴⁴
Domina Relicta Andreae Babindaly³⁴⁵
Domina Relicta Michaelis Nedeczky³⁴⁶
Domina Relicta Julii Fitter³⁴⁷
Domina Relicta Francisci Plathy³⁴⁸

a radcovi Uhorskej komory.

- 337 Anna Debreczenyiová, vdova po Michalovi Rumym. Matka JUDITY RUMYOVEJ (1606 – 1663), manželky Daniela Esterházyho (1585 – 1654).
- 338 Katarína Batthyányová, manželka Juraja Rummyho. Pozri: PAPP, Júlia. A Rummy-serleg magyarországi története. In Vasi honismereti és helytörténeti közlemények, Szombathely, 2005, 3., s. 24 – 45. HU-ISSN 1219-2783.
- 339 Zuzana Maróthyová, vdova po Mikulášovi Hagymásim z Beregszó [Beregsäu Mare, obec v Rumunsku], podžupanovi stolice Beregszó a vyslancovi na krajinskom sneme za Zaliansku stolicu. TURBULY, ref. 177, s. 29, 39.
- 340 Margita Pethőová z Gersekarát, vdova po Jánovi Törökovi z Telekesa: pozri: NAGY, ref. 177, 11. kötet.
- 341 Zuzana Lenkowitzová, vdova po Valentínovi Récsyovi z Gäläšeni [obec v Rumunsku], podžupanovi Šopronskej stolice (†1637); o kariére Valentína Récsyho: DOMINKOVITS, ref. 254, s. 32 – 54.
- 342 Zuzana Ghyczyová ([?]1626 – 1648), vdova po Jánovi Lengyelovi. Dcéra Františka Ghyczyho a Uršuli Thurzovej, sestry palatína Juraja Thurzu. Pozri: NAGY, ref. 177, 7. kötet.
- 343 Eufrozína Lengyelová, vdova po Mikulášovi II. Sárkányovi.
- 344 Katarína Darabosová, vdova po Mikulášovi III. Sárkányim (†1642), kapitánovi v Keszthelyi (1632 – 1642). Pozri: VÉGH, Ferenc. *Keszthely végvárvas a XVI–XVII. században*. Budapest: Históriaantik Könyvesház, 2007, s. 98 a i. ISBN 9789638725912 9638725915. Iván Nagy uvádza, že v roku 1645 ešte žil. NAGY, ref. 177, 10. kötet.
- 345 Juliana Forgáčová, vdova po Andrejovi Babindalyovi, sečianskom kapitánovi (†1604).
- 346 Alžbeta Ormándyová z Mihályházy, vdova po Michalovi Nedeczkom (1584 – 1642). Podrobnejšie: KEMPELEN, Béla. *Magyar nemes családok*. Budapest: Grill Károly Könyvkiadóváll., 1911, 8. kötet, s. 108; NAGY, ref. 234, 4. kötet, s. 426.
- 347 Juliana Rottalová, manželka Júliusa Fittera, podrobnejšie: NAGY, ref. 177, 4. kötet, s. 183.
- 348 Anna Zayová z Csömöru, vdova po Františkovi III. Plathym, v rokoch 1632 – 1642 bol oravským prefektom, porovnaj: KEMPELEN, ref. 177, 8. kötet, s. 331; NAGY, ref. 177, 9. kötet, s. 319.

2.

List Daniela a Ladislava Esterházyových kniežaťu Eusebiovi Wenzelovi von Lobkowitz (Herzog in Schlesien zu Sagan)

15. október 1645, Eisenstadt

MTAK Kézirattár, MTA Történelmi Bizottságának Oklevélmásolatai (Ms. 4928), Raudnitzer Archiv, Sign. C. 37: Daniel und Ladislaus Grafen Esterházy Wenzel Euseb Herzog in Schlesien zu Sagan, Fürsten von Lobkowitz, 1645)

15. October 1645

Excellentissime Princeps Domine nobis colendissime

Vixit Illustrissimus et Excellentissimus Comes Nicolaus Esterhasi, Prorex Hungariae, Aurei Velleris Eques etc. qui plenus indefessis laboribus, quos pro fide Catholica, pro Rege pro patria, proque communi Reipublicae bono, cum profusione fortunarum rerumque suarum, prodigus enim valetudinis suae, et si necesse foret, ipsius quoque vitae suae; alacriter suscepit, postquam ultimatim e castris Caesareis ex laboribus arduis ac difficillimis, domum suam, non tam quietam, quam raro vel nunquam habebat, quia castra illa in Hungaria resoluta sunt, perseveraturus in iis diutius quoque, alioquin sanus et incolumis, redux fuisset, mox nocte insequenti, morbo inopinato, non quidem diuturno, correptus, omnibus medicorum artibus elusis, sacramentis tamen omnibus, morituro necessariis, pie ac devote et in lacrymis susceptis, munitus, die undecima 7bris, paulo ante 12 noctis viam universae carnis ingressus est: nobis orphanis filiis ac cognatis suis, totique regno et bonis omnibus maximo sui desiderio relicto. Cuius funeri iusta Parentalia et funebria persolvere cupientes, pro huius funebris solemnitatis executione, ritu catholico procuranda, destinavimus diem undecimum affuturi mensis decembris, in templo Tyrnaviensi Societatis Jesu ab eodem magnifico sumptu a fundamentis eleganter extracto, in quo suum et familiae suae monumentum esse voluit. Quae quidem funebris solennitas, ut praesentia quoque Excellentissimae Dominationis Vestrae una cum consorte sua charissima illustrior reddatur peramanter requirendam duximus vestram Excellentissimam, quatenus die et loco in praenotatis hora 8 matutina, funebri huic solennitati interesse ne gravetur. Levabit itineris molestiam, si quae foret zelus et pietas erga mortuos sepeliendos, ac tanti viri quoque qui sepelitur, memoria. Quod Excellentiae Vestrae, una cum tota familia nostra demereri contendemus. His nos, benevolentiae eiusdem commendantes. Eandem feliciter ad multos annos valere desideramus. Datum in Frakno, 15. octobris Anno 1645.

Excellentissimae Dominationis Vestrae

Servitores obligatissimi

Daniel Esterházi m.p.

Comes Ladislaus Esterházy m. p.³⁴⁹

349 Najvznešenejší knieža, náš najctenejší pán

Žil najosvietenejší a najvznešenejší gróf Mikuláš Eszterházy, miestokráľ Uhorska, rytier Zlatého rúna atď. ten, naplnený neúnavnými námahami, ktoré všade podstúpil pre katolícku vieru, pre kráľa, pre vlasť a pre celkové dobro štátu, s mňaním svojho vlastného majetku a vecí, nešetriac ani svoje zdravie, a keby to bolo nevyhnutné, tiež ani svoj vlastný život, potom ako sa nakoniec vrátil z cisárskeho tábora, z náročných a preťažkých strastí, do svojho príbytku, ani nie tak tichého ako vzácneho, lebo žiaden nemal, ako v ňom plánoval zotr-

3.

MNL OL P 123, 4689. sz. film [10. cím]

MNL OL P 123 Miklós nádor iratai,

5. doboz, II. tétel, x) [Vegyés iratok]

[Poškodený rukopis z doby palatína Mikuláša Esterházyho] – „Oznámenie grófov Daniela Esterházyho a Ladislava o úmrtí palatína Mikuláša”

Forchtenstein, 1. november 1645

Prudentes et circumspecti domini amici et vicini nobis observandissimi

Etsi plurimae calamitates, quibus Hungaria conflictatur, satis superque testatur iratum Dei numen nondum placatum esse a nobis, nihil tamen iustam eius ac severam indignationem perinde declarat, quam quod eos, qui consilio atque autoritate publicis calamitatibus consulere poterant, e vita evocet. Amisimus superioribus temporibus non paucos et illustres in utraque republica viros, quibus successit mors inopina illustrissimi et excellentissimi comitis Nicolai Eszterhazy, regni Hungariae palatini, domini fratris ac genitoris nostri desideratissimi, cuius et quanti viri sentiunt omnes, quicunque de salutis publica bene sentiunt, qui pro salute eadem publica, postquam diversis temporibus et occasionibus multum desudasset, gravesque exantlatus fuisset labores, ultimatum redi]erat augusto exeunte ad curiam suam Maioris Hefflein ex castris caesareis, ibique altera nocte subita alteratione correptus, nihil antiquius habuit, quam animum poenitentiae expiare, ac Epulo Eucharistico Religiosa pietata semel atque iterum magno cum devotionis sensu, lachrymisque se reficere. Tandem invalescente morbo omnemque medicorum operam elu]dente, post tertium quadrantem ad 12 noctis diem undecimum Septembris terminantis, cum prius Sacro oleo delibatus fuisset, animam suam Deo reddidit.

vat', pretože onen (cisársky) tábor sa rozložil v Uhorsku, v ňom (bol) dlhšie a tiež aj inde (v cudzine) zdravý a bez ujmy, ihneď v nasledujúcu noc ho zachvátila neočakávaná choroba, ktorá netrvala dlho. Keď vyhnal všetkých znalcov lekárstva, bol opatrený náboženskými úkonmi [podľa katolíckych zvyklostí] nevyhnutnými pre zomierajúceho, zbožne a oddane v slzách 11. septembra krátko pred 12. hodinou v noci úplne zavŕšil cestu (svojho) tela. Nám, svojim osiroteným synom a príbuzným a celému kráľovstvu a všetkým dobrým mužom zostala len obrovská túžba za ním. Túžiac naplniť jeho otcovské a spravodlivé práva na pohreb stanovili sme na vykonanie jeho slávnostných pohrebných obradov podľa katolíckeho rítu 11. deň najbližšieho mesiaca decembra, v trnavskom jezitskom kostole, ktorý on na veľké náklady od základov dal elegantne vybudovať a chcel, aby v ňom bola jeho hrobka aj jeho rodiny. Totiž tá pohrebná slávnosť, aby ju prítomnosť Vášho najvznešenejšieho panstva spolu so svojou najdrahšou manželkou urobila osvietenejšou, rozhodli sme sa vytrvalo požiadať Vašu Excelenciu, aby sa nezdráhala v ten deň, na tom mieste, v raňajšej hodine, ktoré sú vyššie spomenuté, zúčastniť sa tohto slávnostného pohrebu. Náročnosť cesty uľahčí, ak sa prejavi vrúcnosť a úctivá zbožnosť voči pochovávaní mŕtvych a tiež pamiatka na takého veľkého muža, ktorý sa pochováva. Spolu s celou našou rodinou sa pousilujeme, aby sme sa Vašej Excelencii zavďačili. My, odporúčajúci sa (Vašej) láskavosti, si prajeme, aby (Vaša Excelencia) bola šťastne zdravá po mnoho rokov.

15. októbra 1645 vo Fraknó

Vaši najvznešenejší vládcovia

Najzaviazanejší služobníci

Daniel Esterházy v. r.

Gróf Ladislav Esterházy v. r.

Cuius examine corpus die undecima proximi mensis decembris circa horam octavam matutinam Tyrnaviam deportabitur, atque in Templo Patrum Societatis Jesu ab ipso magnis sumptibus nec minore Religionis Catholicae zelo nuper a fundamentis excitato, quod sibi, ac suae familiae sepulchrum esse voluit, ritu Catholico tumulabitur, cuius parentalia iusta funebria, ut tanto solenniora hiis ad eadem cohonestanda Dominationes Vestras quoque imitandas duximus, ut scilicet loco et die ac hora, praenotatis eadem quoque funebri huic solennitati interesse ne graventur. Levabunt itineris molestias, si quae occurrerint, tum Christiano erga vita functos pietas, tum tanti viri in communem patriam promeritae. Neque nostra pro hac caritate deerunt obsequia et officia, quae tamen ut laetiori in occasione dominationes vestrae experiantur, animitus desideramus. Datum in Frakno die 1. Novembris 1645.

Earundem Dominationum Vestrarum servitores et amici paratissimi

Daniel Eszterhazy manu propria

Comes Ladislaus Eszterhazy manu propria ³⁵⁰

4.

List pozývajúci na pohreb Mikuláša Esterházyho

MNL OL, E 174, Magyar Kamara Archivuma, Archivum Familiae Eszterházy, 4. cs., 9. t., fol. 1r–v

Istennek bölcs és titkos ítéletivel rendelt akaratjából élete az egész emberi nemzetnek meg lévén határozva, úgy hogy minden embernek együttes a keserű halálnak italját meg kellessék kóstolni, azt aziránt kiadatott sententia ellen senki el sem kerülhetvén. Így ezek és az halandóság alá lévén vettette a tekéntetes és nagyságos gróf galántai Esterhazy Miklós, Magyarországnak palatinusa is, az én szerelmes atyám uram, ki meg térvén a dévényi táborból, Nagyhéflánban nehéz halálos beteg nyavalyába esvén, ennek utána nagy törődelmes szívvel meggyónt és communicált volna, az utolsó szent kenet föl adása után, lölkét az Istennek ajánlván, nagy csendesen kimúlék ez árnyékvilágból, ez elmúlt szeptembernek 11. napján éjfél tájban, kivel noha talán tovább való hasznos szolgálatjára nézve is, az országnak kedvetlen változást hozhatott; de nekünk kised és együgyű apró árváinak holtig való keserves szomorúságot és siralmas gyászt szörzött. De ez lévén az

350 [...] pán brat a otec [?] najžiadanejší [...] ten potom ako v nepriaznivých časoch a okolnostiach mnoho skúsil a prežil mnoho námah, nakoniec v auguste odišiel z cisárskeho tábora na svoj majetok Großhöflein a tam uprostred hľbokej noci ho náhle zlomila choroba. Po ničom viac netúžil, ako aby trýznenú dušu zbavil viny, zbožne prijal posledné pomazanie a znova s pocitom veľkej zbožnosti a v slzách vytrval. Predsa keď choroba zosilnela a celé úsilie lekárov bolo zbytočné, o tri štvrte na dvanásť v noci 11. septembra, keď predtým bol pomazaný posvätným olejom, odovzdal dušu Bohu. Jeho bezduché telo bude odvezené do Trnavy 11. dňa najbližšieho mesiaca decembra v jezuitskom kostole, ktorý on sám na veľké vlastné náklady a nemenej z vrúcnosti voči katolíckej viere kedysi od základu vystaval, pretože chcel, aby bol hrobkou pre neho aj jeho rodinu, podľa katolíckeho ritu bude pochovaný, podľa pohrebných obradov predkov, slávnostne. A tak sme sa rozhodli prizvať k tomu tiež Vaše ctené panstvá, aby sa nezdráhali zúčastniť tohto slávnostného pohrebu na mieste, v ten deň a v oznámenej hodine. Vo Forchtensteine, dňa 1. novembra 1645.

Vaše panstvo

Daniel Esterházy

Gróf Ladislav Esterházy v. r.

jó Istennek akaratja, legyen áldott ebben is a szent neve, nagy hálaadással és törődelmes szívvel kelletik ezt is vennünk.

Mivel azért már a test egyebet a földnél nem vár, szegény boldog emlékezőt úrnak hideg tetemének becsületes és érdemlett eltakartatásához a tutor urak és atyafiak egyenlő akaratjából ez jövődő karácson havának harmadik napját rendeltük, úgy hogy fölvén az előtt 4 nappal Kismartonban, a pater Franciskanusok capolnájokból a testet, az hol most kiterítve vagyon, megírt 3 december előtt való estve, a nagyszombati pater jesuiták templomában processióval és egyéb ceremoniákkal bevithessék, ott letétetvén, azon éjjel maradjon a castrum dolorisban s reggel mise, predicatio és caeremoniák után maga temető helyében azon szentegyházban betétessek, szerelmes felesége és gyermeki tetemek mellé.

Hogy azért szegény úrnak ez utolsó tisztessége és hideg testének eltakarása annyival inkább a Kegyelmed személyének jelenlétéről is becsületesben lehessen meg, kérem igen nagy szeretettel és atyafiúságosan Kegyelmedet, ne szánja ebbeli fáradságát, mind szegény jó emlékezőt úrnak tekintetire nézve, s mind az én és a több árvák jövődőbeli szolgálatjokért, rendelje úgy útját, hogy az megírt helyen és napon lehessen jelen, együtt uram ökegyelmével; mely ebbeli Kegyelmetek fáradságát és jóakarátját, adja Isten öröndetesb dologhban szolgálhassuk meg. Tarcsa meg Isten Kegyelmedet.³⁵¹

Mgr. Diana Duchoňová, PhD.
Historický ústav SAV
Klemensova 19, 814 99 Bratislava
e-mail: histdidi@savba.sk

Tibor Martí
Institute of History (MTA)
4 Tóth Kálmán Street, 1097 Budapes
Hungary

351 Z Božej vôle, plynúcej z jeho múdreho a tajného rozhodnutia, je určený osud celého ľudstva, tak že každý človek musí ochutnať nápoj trpkkej smrti, nikto nemôže obísť tento rozsudok. Takto bol podrobený smrteľnosti aj vznešený a veľavážený gróf z Galanty Mikuláš Esterházy, uhorský palatín, môj milovaný otec, ktorý vracajúc sa z tábora pri Devíne, upadol do ťažkej smrteľnej choroby v Großhöfleine, následne so zlomeným srdcom sa vyspovedal, prijal prijímanie, po poslednom pomazaní, venoval svoju dušu Bohu a v tichosti odišiel z tohto sveta minulý mesiac, 11. septembra okolo polnoci, hoci mohol možno pokračovať vo svojej užitočnej službe, mohol pre krajinu priniesť nemilú zmenu; ale pre nás malé siroty spôsobil nekonečný zármutok a úbohý smútok. Ale toto je vôľa dobrého Boha, nech je aj v tomto pozhnané jeho sväté meno, musíme to prijať s veľkou vďakou a so zlomeným srdcom.

Pretože telo nečaká na nič iné ako na uloženie do zeme, na dôstojné a zaslúžené odpratanie studeného tela nebohého pána sa páni tútori a príbuzní zhodli na 3. decembra s tým, že o 4 dni vyzdvihneme jeho tela v Eisenstade z františkánskej kaplnky, tam, kde je teraz jeho telo rozprestreté, večer 3. decembra nech je jeho telo v prevode procesie a iných ceremónií vnesené do jezuitského kostola v Trnave, tam nech sa uloží do *castrum doloris* a ráno po omši, predikácii a ceremóniách nech je jeho telo uložené do krypty, vedľa tiel jeho manželky a detí. Aby sa vzdala posledná úcta zosnulému pánovi a jeho chladné telo mohlo byť pochované aj s Vašou osobnou prítomnosťou dôstojnejšie, prosím Vás s láskou a ako príbuzný, nehľadte na únavu, majte na zreteli vznešenosť zosnulého pána a budúcu službu mne a sirotám, naplánujte si tak cestu, aby ste boli prítomný na danom mieste a v ten deň, spolu s veľaváženým pánom; túto Vašu únavu a dobrú vôľu, keď dá Boh, Vám oplatíme. Nech Vás Boh opatruje.

[Napísaný rukopisom XVII. storočia:]

[„List pozývajúci na pohreb“]